Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 77 (5068).
6 АПРЕЛЬ 1983 й. ЧОРШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг ғалаба куни муносабати билан Социалистик Эфиопия Мувақќат ҳарбий-маъмурий кенгашининг ва Эфиопия Меҳнаткашлар партияси ташкилот комитетининг раиси Менгисту Хайле Мариамга, Меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг Марказий Комитетига, Социалистик Эфиопия Мувақќат ҳарбий-маъмурий кенгашига, Министрлар Кенгашига ва дўст халқига йўллаган табрик телеграммаси эълон қилинган.

Телеграммада дўстона Совет—Эфиопия муносабатлари бундан буён ҳам мамлакатларимиз манфаатларига, ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизлик ишига муваффақиятли равишда хизмат қилаверади, деб қатъий ишонч билдирилади.

⊙ Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти правлениесининг 5 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида жамиятнинг КПСС XXVI съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга оширишга таалluқли вазифалари муҳокама этилди. Жамият президиумининг раиси И. Х. Тўхтахўжаева доклад қилди.

Пленумда чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи президиумининг раиси З. М. Круглова сўзга чиқди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

МЕНИНГ АҲДИМ

Жонажон шаҳримизнинг 2000 йиллик шонли юбилейини йиллик топшириқни бажариш билан кутиб оламан.

Дилбар КАРИМОВА,
Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг ишчиси

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ БИР КУНИ

• ЗАФАРЛАРИМИЗ—ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИГА

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТЎЛҚИНИДА | • САНЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

КОММУНИСТИК ШАНБАЛИКНИ ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК

Октябрь революцияси номли завод гудоги тошкентликларга меҳнат байрами — В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик бошланганлиги тўғрисида дарак берадиган кунга жуда оз вақт қолди Шу куни ажойиб анъанага кўра юз минглаб тошкентликлар корхоналар, қурилишлар, транспорт, алоқа ва хизмат кўрсатиш корхоналаридаги ўз иш жойларини эгаллайдилар, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари билан шуғулланадилар.

Шаҳримизда шанбаликни уюшқоқлик билан ўтказиб, шу куни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, ишлаб топилган маблағни беш йиллик фондига ўтказиш тўғрисидаги москваликлар ташаббуси кенг қўллаб-қувватланди. Тошкент ишчи коллективларида ҳозир меҳнат байрамига қизғин тайёргарлик кетяпти. Моддий-техника ресурслари ҳисобга олинди, шахсий тежам ҳисоблари очилган, меҳнат байрами куни бажариладиган ишларнинг кўлами ва тартиби, уни идеологик таъминлаш йўллари аниқланмоқда.

Биз район партия комитетларининг биринчи секретарларидан район меҳнат коллективларида меҳнат байрамига қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги, район меҳнаткашлари «қизил шанбалик» кунини қандай меҳнат ютуқлари билан нишонлашлари ҳақида ҳикоя қилиб беришни сўрадик. Сўз Ленин ва Киров район партия ташкилотларининг раҳбарларига:

Энг юқори унумдорлик билан

Ю. ЧУРСИН,
Ленин район партия комитетининг биринчи секретари

— Пойтахтнинг Ленин райони меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигини ҳар бир иш жойида энг юқори унумдорликка эришиш билан кутиб олишга аҳд қилганлар. Барча коллективларда бўлиб ўтган митингларда, йиғилишларда меҳнат байрамига тайёргарлик бўйича конкрет тадбирлар белгиланди, юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Октябрь революцияси номли завод, 1-автомобиль ремонти заводи, «Тошкент-пассажир» станцияси коллективлари москваликларнинг ленинча шанбаликни юксак уюшқоқлик билан ўтказиш ҳақидаги ташаббусини биринчилардан бўлиб қўллаб-қувватладилар.

Район бўйича шанбаликка 111 минг киши чиқади, Шу куни 1 миллион 285 минг сўмлик саноат маҳсулотлари, шу жумладан 160 минг сўмлик халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарилади. Шу нарса диққатга сазоворки, барча маҳсулотларда «Коммунистик шанбалик куни тайёрланган» деган ёзув бўлади. 220 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Район меҳнаткашлари шу куни 1 локомотивни, 1,5 километр темир йўлни ремонтдан чиқарадилар, 280 тонна темир-терсак тўплайдилар, 3 корхона, 50 цех, 100 бригада, 1950 ишчи иқтисод қилинган материаллар ҳисобига ишлайди. 122 минг сўм беш йиллик фондига ўтказилади.

Катта ҳажмда ободонлаштириш ишларини бажариш мўлжалланмоқда. Кўчаларга, микрорайонларга, хиёбонларга 18 минг дарахт ва буталар ўтқазилади.

Юксак кўтаринкиликда

М. ҚАМОЛОВА,
Киров район партия комитетининг биринчи секретари

— Коммунистик шанбаликка тайёргарлик масаласи район партия комитетининг бюросида кўриб чиқилди, секретарлар соати ўтказилиб, унда район бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари «қизил шанбалик» куни коллективларни зарбдорларча, юксак унумли меҳнат қилишга сафарбар этиш бўйича конкрет тавсияномалар олишди. Коммунистик шанбаликка тайёргарлик бўйича район штабининг мажлисида бир қатор саноат корхоналари раҳбарларининг меҳнат байрамига тайёргарлик қандай бораётганлиги ҳақидаги ҳисоботлари тингланди.

Ҳозир барча коллективларда шанбаликка қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилиняпти, цех, бригадалар, айрим ишчилар ўртасидаги мусобақанинг шартлари ишлаб чиқилмоқда.

Шу куни район саноати 750 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан 600 минг сўмлик халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаради. 215 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Қурилиш майдонларида 7800 киши, шу жумладан ишга тушириладиган объектларда 3800 киши меҳнат қилади.

Беш йиллик фондига 42 минг сўм ўтказиш мўлжалланмоқда.

Шанбалик куни уч корхона, 14 цех, 43 бригада ва смена, 4 мингдан зиёд ишчи иқтисод қилинган хом ашё ва материаллар ҳисобига меҳнат қилади.

200 киши чорвачилик комплексида меҳнат қилади.

◆ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА —КЕНГ ЙЎЛ

УЙ-РЎЗҒОР УЧУН

БУГУН

Тошкент асбобсозлик заводи яна бир янги кенг истеъмол буюми—пиёз тўғрагични ишлаб чиқара бошлади.

Қаттиқ ёғоч корпусига махсус пўлат тиғ ўрнатилган рўзғор учун зарур бу буюм ҳар қандай уй бекасига маъқул тушади.

ЁШ ИЖОДКОРЛАР КЎРГАЗМАСИ

Пойтахтимизд а г и Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг марказий кўргазмалар залида «Республика ёш талантлари ижоди —севимли социалистик Ватанга» кўргазмаси намойиш этилмоқда. Болалар тасвирий санъат студиялари ижодкорлари яратган сурат ва рангтасвир картиналари, ранг-баранг халқ амалий санъати асарлари намойиш этилаётган ушбу кўргазма Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи томонидан ташкил этилди. Унда ёш ижодкорлар асарлари билан бирга ёшлар учун профессионал рассомлар томонидан яратилган асарлар ҳам кенг намойиш этилмоқда.

Пойтахтимизд а г и Тўқимачилар маданият саройи, Навоий шаҳар болалар тасвирий санъат студияси, шунингдек Самарқанд области, Жиззах шаҳри, республикамизнинг бошқа шаҳар ва районларидаги тасвирий санъат студиялари таклиф этган асарлар ҳам томошабинларда катта таассурот қолдирмоқда.

БУГУН

«Республика ёш талантлари ижоди —севимли социалистик Ватанга» кўргазмасини пойтахтимиз мактаб ўқувчиларининг катта бир группаси келиб кўрди.

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

Чорвоқ ГЭСи Маданият саройида санъаткорлар билан тез-тез учрашувлар ўтказилиб турилади.

Яқинда СССР халқ артисти, таниқли санъаткор Саодат Қобулова бошчилигидаги артистлар группаси ГЭС ишчилари меҳмони бўлдилар. Солист П. Мустафин ижросида янграган ариялар томошабинларда катта таассурот қолдирди. Концертда шунингдек, таниқли санъаткор шогирдлари, консерватория талабалари ижросида ўзбек халқ қўшиқлари, романслар ижро этилди.

Концертдан тушган маблағ тинчлик фондига ўтказилди.

М. РАҲИМОВА.

РАСМИЙ АХБОРОТ

. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Майга тайёргарлик ва уни ўтказиш шаҳар байрам комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров олиб борди.

Мажлисда пойтахтнинг Октябрь, Чилонзор, Киров, Ленин районларида байрам олди социалистик мусобақасининг бориши, шунингдек мазкур районлар территорияларини ва намойишчилар колонналарини бадиий безаш бўйича тадбирларнинг бажарилиши тингланди.

Шу масала юзасидан Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов, Киров район партия комитетининг биринчи секретари М. С. Камолова, Октябрь район партия комитетининг иккинчи секретари А. Е. Викторов ва бошқа ўртоқларнинг ҳисоботлари эшитилди.

Шунингдек, байрам ва байрам олди кунлари савдосини ташкил этиш бўйича ахборот ҳам тингланди. Меҳнат коллективларида меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик кунини муносиб кутиб олиш учун мусобақа кенг қулоч ёйганлиги таъкидланди. Кўплаб бригадалар, участкалар, цехлар ана шу кунга ўз меҳнат совғаларини тайёрлашмоқда. Юзлаб ишлаб чиқариш илғорлари ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилиб меҳнат қилмоқдалар.

Мажлисда меҳнаткашларни 1 Майни муносиб кутиб олишга сафарбар этиш ишларини янада активлаштириш лозим, деб таъкидланди.

Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик ва уни нишонлаш бўйича шаҳар ташкилий комитетининг навбатдаги сайёр мажлиси бўлди. У Чилонзор район партия комитетининг мажлислар залида ўтказилди. Мажлисда шаҳар юбилей белгиси туширилган халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш бўйича тадбирларнинг қандай бажарилаётганлиги тингланди.

Муҳокама этилган масала юзасидан Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Чурсин, Киров район партия комитетининг биринчи секретари М. Камолова, Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов, Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари С. Хўжаева, Акмал Икромов район партия комитетининг биринчи секретари Х. Камолов, Октябрь район партия комитетининг иккинчи секретари А. Викторов, Собир Раҳимов район партия комитетининг иккинчи секретари В. Мурашов, Ҳамза район партия комитетининг иккинчи секретари Г. Внучков, Сергели район партия комитетининг иккинчи секретари Х. Абдуллаева, Куйбишев район партия комитетининг иккинчи секретари А. Севастьянов ахборот бердилар.

Мажлисда шунингдек, турли тармоқ корхоналарида юбилей белгиси билан халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш бўйича министрликларн и н г иши тўғрисидаги ахборотлар тингланди. Бу ҳақда Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министри Ғ. Насриддинов, Ўзбекистон ССР Савдо министрининг биринчи ўринбосари В. Виноградов, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрининг биринчи ўринбосари М. Алиев, шунингдек бир қатор министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари сўзга чиқдилар.

Шу ернинг ўзида Тошкент саноати юбилей белгиси билан ишлаб чиқараётган халқ истеъмоли товарлари намуналарининг виставкаси ташкил этилди.

Мажлисда пойтахтнинг кўпчилик саноат корхоналари Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик бўйича тадбирлар планига амал қилиб, халқ учун юбилей белгиси бўлган товарлар ишлаб чиқаришни ўз вақтида йўлга қўйдилар, деб таъкидланди.

Шу билан бирга шаҳарнинг айрим корхоналарида шундай товарларни ишлаб чиқариш учун барча имкониятлар мавжуд бўлишига қарамай бу муҳим ишда сусткашликка йўл қўйилмоқда. Ишлаб чиқарилаётган айрим буюмларнинг сифати ва ташқи кўриниши шу куннинг талабларига жавоб бермайди.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров раислигида ўтган мажлисда шу соҳалардаги ишларни активлаштириш, шаҳарнинг барча районларидаги халқ учун товарлар ишлаб чиқарувчи саноат корхоналарида энг қисқа муддатларда Тошкентнинг шонли юбилейига бағишланган буюмлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш лозимлиги таъкидланди.

Кеча Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида шаҳар партия комитетининг секретари Б. Ғ. Халилов раислигида Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича шаҳар штабининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда район партия комитетлари секретарларининг Чилонзор, Киров ва Сергели районларида шанбаликка тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги ҳисоботлари тингланди.

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузуридаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институтида бўлиб ўтган «Идеологик кураш ва ривожланган социализм шароитида меҳнаткашлар сиёсий ҳушёрлигини тарбиялаш» мавзуидаги конференция совет кишиларининг сиёсий ҳушёрлигини тарбиялаш билан боғлиқ муҳим проблемаларга бағишланди. Конференцияни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва В. И. Ленин номли Тошкент университети ҳузуридаги малака ошириш институти биргаликда тайёрладилар. Конференция ишида партия ходимлари, жамиятшунослар, юристлар, психологлар, малака ошириш институтининг ўқитувчилари ва тингловчилари иштирок этдилар.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Солдатов қатнашди.

Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарликни назорат қилиш бўйича шаҳар комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов олиб борди.

Шаҳарни ободонлаштириш борасида, турар жой ва маъмурий биноларнинг ташқи томонини ремонт қилиш бўйича катта ҳажмдаги ишларни бажариш кўзда тутилмоқда. Бу йил 984 та уйнинг, 33 та маданий-маиший объектларнинг олд томони янгиланиши лозим. Бироқ материал етишмаслиги ва шаҳар хўжалиги объектларини капитал ремонт қилиш бошқармаси техник жиҳатдан яхши қуролланмаганлиги сабабли айрим районлар бўйича ишлар графикда белгиланганидан кечикиб бажарилмоқда.

Электрон техника заводи, Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси, Полторацкий кўчасидаги маиший хизмат уйи, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, 1-пойафзал фабрикаси, «Космос» меҳмонхонаси, «Гўзал», «Ширин» кафелари, ТошПИнинг химия-технология факультети бинолари бўйича архитектура-планлаштириш Бош бошқармасининг бинолар олд томонини ремонт қилиш юзасидан берган кўрсатмалари бажарилмаяпти. Бу ташкилотлар ҳанузгача ремонт ишларига киришганлари йўқ. Вақт эса шошираяпти. Пойтахт юбилейигача ҳамма нарса тегишли тартибга келтирилиши керак. Шу боисдан шаҳар комиссияси аъзолари кўрсатиб ўтишганидек, эътиборни иш бўшашган участкаларга қаратиш, белгиланган тадбирлар ўз муддатида ва яхши сифат билан бажарилиши учун қўшимча кучларни сафарбар этиш лозим.

ФАХРЛИ БЕЛГИ БИЛАН

Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галан т ерея ишлаб чиқариш бирлашмаси тайёрлаган рўмолларга 70 хилдан ортиқ турли белгилар туширилади. Рўмолларни тайёрлашда ишлатиладиган газламалар ассортименти ранг-баранг. Булар шифон, шоҳи, штампель, жун ва чит материалларидир.

БУГУН

бирлашма рўмолларнинг 11 хилини давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқариш ҳуқуқини қўлга киритди. Энди корхонада 22 хил маҳсулот фахрли беш қиррали белги билан тайёрланади.

ДИСПЕТЧЕРЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

БУГУН

Ўзбекистон Давлат стандарти бошқармаси диспетчерлар учун мўлжалланган янги павильоннинг техник шароитларини регистрация қилди. Бу «Узавторемонт» республика саноат бирлашмасига шу йилнинг ўзида бундай қулай уйчаларни ишлаб чиқариш ҳуқуқини берди.

Мовий диспетчер уйчалари шаҳар транспорти маршрутларининг сўнгги бекатларига қўйилади.

Йиғма павильон комплектига ёзув столи, курсилар, кондиционер, электрорадиатор, телефон тармоғи ҳам киритилган. Бундай уйчаларда қишин-ёзин ишлаш қулай бўлади.

ТАБИАТ БАЙРАМИ

БУГУН

шаҳардаги Лисунов номли кинотеатрда табиат байрами ўтказилди. Байрамда Ҳамза районидаги 26 та мактаб коллективлари иштирок этди. Болалар кўргазмада тирик бурчаклар, гербарийлар коллекцияси, табиат муҳофазаси ҳақида ҳикоя қилувчи реферат ва фотосуратларни томоша қилдилар.

Шаҳримиз обод ва кўкаламзор бўлсин

ХИЁБОНЛАР ГУЛГА БУРКАНДИ

Шаҳримиз юбилейи нишонланадиган йилда гўзал Тошкентимиз янада кўркамлашиб кетди. Бугунги кунгача корхона, ташкилот ва аҳоли томонидан 60 минг туп чинор, 23 минг дона гул, 46 мингта сафора ва бошқа дарахт кўчатлари кўчалар ва хиёбонларга ўтқазилди.

Ободонлаштириш ва кўкаламзорл а ш т и риш икки ойлигида Акмал Икромов, Фрунзе, Собир Раҳимов, Чилонзор, Сергели районлари ва ирригация тресті ишчилари жонбозлик кўрсатишди.

БУГУН

ободонлаштириш Бош бошқармасининг ишчилари «Москва» меҳмонхонаси, метро станциялари атрофидаги хиёбонларга ранг-баранг баҳор гулларини ўтқазишга киришишди. Улар ёрдамида Акмал Икромов номли болалар боғи ва шаҳримиздаги бошқа хиёбонларда кўплаб ободончилик ишлари олиб борилади.

ДАМ ОЛУВЧИЛАРГА—«ИЛ—18» САМОЛЁТИ

Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи бу йилги мавсумга анча барвақт ҳозирлик кўрди. Шунинг учун ҳам бугунги кунда боғдаги бир гектарлик «Эртаклар шаҳарчаси»да сўнгги ишлар ниҳоясига етказилмоқда. Бу шаҳарчада Руслан ва Людмила, Чол Ибн Ҳаттоб, Насриддин Афанди ва бошқа эртак қаҳрамонларининг ҳар хил турдаги қиёфалари акс эттирилган бўлиб, кичкинтойлар ўзларини худди эртак саёҳатида юргандек ҳис этишади. Бундан ташқари боққа «ИЛ—18» самолёти ўрнатилади. Унинг ичига кириб ўтирган кичкинтойлар ҳар хил мультиплик а ц и о н фильмларни томоша қилишлари мумкин. Самолётга 50 томошабин кетади.

БУГУН

маданият ва истироҳат боғида ана шу самолётни ўрнатиш учун жой ҳозирлаш ишлари бошлаб юборилиб, авиасозлар клубида сўнгги ремонт ишлари ниҳоясига етказилди.

Боғ маъмурияти дам олувчилар учун барча шароитлар яратиб, 300 туп дарахт ва ранг-баранг баҳорги гуллардан ўтқазишди. Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги кунида ишга тушадиган маданият ва истироҳат боғида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, ремонт ишлари учун 130 минг сўм сарфланади.

ХАЛҚАРО МАВЗУЛАРДА СУҲБАТ

ҚОНЛИ МОЖАРОДАН КИМ МАНФААТДОР?

Мана, ўттиз ойдирки, Ироқ— Эрон ўртасидаги қонли можаро давом этмоқда. Бу давр ичида иккала томон ҳам урушда кўрилган иқтисодий зиён, талофат ва курбонлар ҳақида расмий маълумотлар эълон қилмасалар-да, шу нарса аниқки, ҳар икки томоннинг қўшинлари ва аҳолиси ўртасидаги қурбонлар, жароҳатланганлар сони бир неча ўн мингга етди, моддий зиён эса бир қанча ўн миллиард долларни ташкил қилади. Бу уруш тақдир ва қисмати, турмуш ва анъанаси бир-бирига яқин бўлган икки халқнинг бошига оғир мусибат ва кулфатлар солибгина қолмай, балки иқтисодий-сиёсий тангликликни кучайтирмоқда. Жумладан Ироқда нефтни экспорт қилиш 70 процент қисқарди.

Кўп вақтлардан буён Ироқ ва Эрон империализм эксплуатациясининг қурбонлари бўлиб келган. Монополиялар ушбу мамлакатларнинг миллий бойлигини ваҳшиёна талон-тарож қилган. Иккала мамлакат ҳам империализмнинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги муҳим таянч нуқталари бўлиб келганлар.

1958 йилда Ироқ халқи зулмат ва жаҳолат, қуллик ва адолатсизлик тимсоли бўлмиш монархияни ағдариб ташлади. 1972 йилга келиб жаҳондаги энг йирик нефть компанияларидан бири «Ироқ петролиум компани» национализация қилинди.

1979 йилги Эрондаги февраль революцияси эса Американинг сиёсий, иқтисодий, ҳарбий ҳукмронлигини тугатди ва унинг гумаштаси — шоҳ сулоласини тарих ахлатхонасига супуриб ташлади.

АҚШ империализми Эрон-Ироқ урушининг келиб чиқишида асосий сабабчилардан биридир. Чунки бу минтақадаги ҳар қандай можаро АҚШ ва халқаро сионизм манфаатига мосдир. Ўтган 1982 йилнинг ёзида Ироқ-Эрон фронтида Эрон томонидан «Рамадан» операцияси бошланган пайтда бутун жаҳон жамоатчилигининг диққат-эътибори шу можаро билан бандлигидан фойдаланиб, Исроил мустақил Ливан мамлакатига қарши навбатдаги агрессияни бошлади. Ироқ-Эрон можароси натижасида бир қанча араб мамлакатлари: Сурия, Ливия, Жазоир ва Яман Халқ Демократик Республикаси Эрон тарафини; Миср, Иордания, Саудия Арабистони, Судан, Сомали ва бошқалар Ироқ тарафини олдилар. Хуллас, араб мамлакатлари ўртасидаги ўзаро зиддиятлар кескинлашиб, Исроилга қарши кураш фронти кучсизланди.

Ўтган давр ичида Ироқ —Эрон можароси ниқоби остида АҚШ ва унинг иттифоқчилари «тезкорлик билан ҳаракат қилувчи кучлар»ига Синай ярим оролида (Миср), Саудия Арабистонида, Уммонда, Покистонда, Туркияда ҳарбий базалар қуриш ишларини бошлаб юбордилар. Исроил эса Сурия Араб республикасининг Жўлан тепаликларини аннексия қилиб, мустақил Ливаннинг қирқ процентга яқин территориясини босиб олди. Эндиликда АҚШ ва Исроил Ливанда ҳарбий плацдармни кенгайтириб, сиёсий мавқеини мустаҳкамламоқда.

Демак, Ироқ-Эрон урушидан, араб мамлакатлари ўртасидаги сиёсий-иқтисодий парокандалик ва тарқоқликдан фақатгина жаҳон империализми ва сионизми манфаатдордир. Ироқ — Эрон можароси қанчалик тез тўхтатилса, региондаги мамлакатлар ўртасидаги зиддиятлар бартараф қилинса, араб мамлакатларининг бирлиги таъмин этилади, АҚШ ва жаҳон сионизми кирдикорларига бир жон бир тан бўлиб қарши чиқилса, Яқин ва Ўрта Шарқда тинчлик, осойишталик, адолат ва социал тараққиёт барқарор бўлади.

Советлар давлати Ўрта ва Яқин Шарқ районида жойлашган барча мамлакатларнинг тинчлиги, мустақиллиги учун доимо курашиб келмоқда. У империализм кучларининг Ироқ—Эрон урушидан ўз мақсадлари йўлида, яъни маҳаллий низолар чиқариб, ўзининг ҳарбий-сиёсий мавқеини ўрнатиш сиёсатини кескин қоралайди ва унга қарши курашади.

Ю. ЮСУВАЛИЕВ,
тарих фанлари кандидати.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИ ВА ИНТИЗОМ

АСОСИЙ РЕЗЕРВ

Зуҳра ишдан бўшаш тўғрисида кўп ўйлади. Энди ортиқ чидаб бўлмайди, деган фикрга келди. Мастер Абдураҳмон Одилов ишни адолатсиз тақсимлашига: «фойдали» ишларни ўз яқинларига, «фойдасиз» ишларни эса Зуҳра сингари шаддод кишилар ёки ёшларга бериши билан ортиқ муроса қилолмайди. Мастер билан орани бузиб қўйишни истамайдиган цех раҳбарларига ҳам бундан ортиқ мурожаат этишни хоҳламайди.

— Ишдан бўшаб кетаман, —деди у штамповчи дугоналарига, — бундай аҳволга ортиқ чидаб бўлмайди.

Шу куни аризасини Абдураҳмон Одиловга олиб борди.

— Наврўзбоева кетяпсанми-а? — Майли, цехда шовқин камроқ бўлади.

Цех бошлиғи ҳам аризага ўйламай-нетмай имзо чекди. Шу билан масала ҳал бўлгандек эди. Лекин «Ўзбектекстильмаш»да вужудга келган анъанага кўра, ҳали жамоатчилик асосида ишлайдиган кадрлар бўлимидан ҳам ўтиш лозим эди. Унинг составида директор ўринбосари Р. Қодиров, кадрлар бўлимининг бошлиғи Л. Размазина, меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи В. Бондаренко, меҳнат ветерани В. Трегубов, ишлаб чиқариш илғорлари Н. Марков, В. Нежевих ва бошқалар бор эди.

Зуҳранинг аризаси ана шуларнинг қўлига тушди. Душанба куни соат 3 да «Узбектекстильмаш» жамоатчи кадрлар бўлимининг ходимлари ўтган ҳафта тушган ҳамма аризаларнинг муаллифларини ўз ҳузурларига таклиф қилдилар.

Ҳужжатлар Наврўзбоева ишлайдиган темирчилик-пресслаш цехидан бошлаб таҳлил қилина бошлади. Чунончи, Зуҳрадан кейин ишдан бўшаш тўғрисида яна 3 киши ариза берганди. Буларнинг ҳаммаси ҳам пресслаш участкасидан бўлиб, бу участкада Абдураҳмон Одилов мастерлик қилар эди.

—Хўш, Зуҳра гапирчи, — деб гап бошлади Василий Васильевич Трегубов. Корхонада 40 йилдан кўпроқ ишлаган киши кўпгина машинасозлар учун ишчи виждонининг ифодаси, топширилган ишга принципиал муносабатда бўлиш тимсоли бўлиб қолганди.

—Нимани ҳам айтиб берардим? Аризада ҳаммаси ёзилган. Кетаман, вассалом.

—Бу қандоқ бўлди? Тўрт йилдан буён бизда ишлаяпсан. Ҳунар орттирдинг. Болаларингни боғчага ўрнаштирдик. Энди бўлса бирдан бўшамоқчимисан?

—Бирдан эмас, — қизғин эътироз билдирди Зуҳра. — Штамповчиларнинг меҳнатини осон деб бўлмайди. Бунинг устига тузукроқ ишлаб маошни кўпайтиришга имконият беришмайди. Мен ойига 120 сўмдан олмоқдаман, айни вақтда эса бошқалар икки юз сўмдан кўп олишмоқда. Мен ишни ёмонроқ биларканманми?

Темирчилик-пресслаш цехининг бошқа ишчилари ҳам Зуҳранинг сўзларини тасдиқлашди. Шунда Одиловнинг участкасидаги кўп ишлар тузук эмаслиги маълум бўлиб қолди. Ишчилардан ҳозирча кетмай туришни, маъмуриятнинг участкадаги аҳволни таҳлил этишга имконият беришларини сўрашди. Шу кенгашнинг ўзидаёқ комиссия тузишга қарор қилинди.

Бу комиссия ўн кун ишлади. Ҳамма нарса тасдиқланди: меҳнат дуруст ташкил этилмаганлиги ҳам, буюртмалар адолатсиз тақсимланиши ҳам, мастер А. Одилов ишидаги бошқа камчиликлар ҳам тўғри айтилган бўлиб чиқди. Мастернинг ҳам, цех раҳбарларининг ҳам завод раҳбарлари, партия, касаба союз комитетлари олдида қатъий жавоб беришларига тўғри келди. Қўйиладиган баҳолар бошқатдан кўриб чиқилди. Пировард натижаларга қараб меҳнатга ҳақ тўлаш бригада формаси жорий этилди. Натижада «тушуми катта», «тушуми оз» ишлар деган тушунчанинг ўзи йўқолди.

... Зуҳра Наврўзбоева, унинг дугоналари энди заводдан кетишни хаёлларига ҳам келтиришмаяпти. Пресслаш цехида ишдан бўшаш тўғрисида бошқа ариза тушмаяпти.

Корхонада қўнимсизликка қарши курашда, меҳнатни ташкил этиш, интизомни яхшилашда жамоатчи кадрлар бўлимининг актив иштирокига мисоллар оз эмас. Бу бўлим бирлашма раҳбарлари учун ишлаб чиқаришни бошқаришдаги қусурларни топишда ёрдам берувчи ўзига хос компас бўлиб қолди. Хуллас жамоатчи кадрлар бўлими ходимларининг ишлари туфайли шу нарса маълум бўлдики, ишчиларнинг анчагина қисми маъмурият бемалол йўқота оладиган сабаблар билан ишдан бўшаб кетаётган экан. Меҳнат ёки маиший турмуш шароитларини яхшилаш, иш чоғида вужудга келувчи баъзи можароли вазиятларни ҳал этиш йўли билан ана шу сабабларни йўқотиш мумкин эди.

—Биздаги кадрлар қўнимсизлиги ҳамон 15 процент экан, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, коллективни социал ривожлантириш чораларини янада зўр ғайрат билан амалга ошириб бориш лозим, — дейди кадрлар бўлимининг бошлиғи Р. Размазина.— Шу нарса биздаги асосий резервлардан бири бўлиб, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари шу резервлардан фойдаланишга йўллайди.

«Узбектекстильмаш»да меҳнат шароитларини яхшилаш борасида кўпгина ишлар қилинмоқда. Корхона мактабгача болалар муассасалари билан батамом таъминланган, касалхонаси, профилакторийси бўлган тузуккина медицина-санитария қисми, дам олиш зонаси, пионерлар лагери бор. Бирлашма территориясида харидоргир моллар билан савдо қилиш уюштирилган. Буларнинг ҳаммаси корхонани малакали ишчилар билан таъминлашга, меҳнат қилиш ва дам олиш учун, бинобарин коллектив иш самарадорлигини ошириш учун яхши шароитлар яратишга ёрдам бермоқда.

Бирлашма машинасозлари беш йилликнинг учинчи йилида пландан ташқари 360 минг сўмлик йигириш, пилла тортиш, ростлаш машиналари ҳамда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ниятидалар.

Э. ШАЛЬ,
ЎзТАГ мухбири.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Шаҳримиз меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш, пойтахтимизнинг шонли юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ мусобақасини кун сайин авж олдирмоқдалар. Сиз мана бу фотолавҳаларда (юқорида) «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчиси, коммунист Малика Босидхоновани кўриб турибсиз. Бу ишчи ойлик топшириқларини мунтазам 125—130 процент адо этади; пастда «Геологоразведка» тажриба-механика заводи капитал ремонт цехининг илғор участка бошлиғи, коммунистик меҳнат зарбдори, ёш ишчилар мураббийси Эркин Раҳимов акс этган.

М. Нуриддинов фотолари.

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

ЖАМИЯТ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

СССР Конституциясига биноан мамлакатимизда гражданлар меҳнат қилиш ҳуқуқига эгадирлар, яъни улар меҳнатларининг миқдори ва сифатига мувофиқ ҳамда давлат томонидан белгиланганидан кам бўлмаган миқдорда гарантияли иш ҳақи оладилар. Улар ўзларининг қизиқишлари, малакалари, касб тайёргарликлари, маълумотларига мувофиқ ҳамда ижтимоий эҳтиёж ҳисобга олинган ҳолда касб-ҳунар танлаш ҳуқуқига ҳам эгадирлар. Бу В. И. Лениннинг социализмда меҳнат капиталистлар ёрдамисиз ташкил этилади, ижтимоий меҳнат меҳнаткашларнинг уюшган авангарди, илғор қисми томонидан қаттиқ ҳисоб-китоб ва назорат қилиб борилади, бунда меҳнат ва уни рағбатлантириш мезони белгиланиши керак, деган кўрсатмаларидан келиб чиқади.

КПСС Программасида кўрсатилганидек, бу принцип жамият аъзоларининг меҳнат натижалари учун моддий қизиқишларини таъминлайди, шахсий ва жамоат манфаатларини бир-бирига боғлаш имконини беради, меҳнат унумдорлигини ошириш экономика ва халқ фаровонлигини юксалтиришнинг қудратли омили бўлиб хизмат қилади. Ҳар бир совет кишисининг Ватан бахт-саодати йўлида меҳнат қилиш бурчидан бевосита бошқа жуда муҳим принцип: «ишламаган тишламайди» принципи келиб чиқади.

В. И. Ленин социализмнинг бу принципини ҳаётда амалга оширишга нақадар катта эътибор берганлиги ҳаммага маълумдир. У ўзининг «Большевиклар давлат ҳокимиятини қўлларида сақлаб қола оладиларми» асарида: «Ишламаган тишламаслиги керак» — бу Советлар ҳаётга жорий этиши керак бўлган ва жорий этадиган асосий, биринчи галдаги ва энг муҳим қоидадир», деб ёзган эди.

Тошкент шаҳрининг ҳуқуқ органлари бу ленинча принципларга таяниб, жамоатчиликнинг актив ёрдами билан ишёқмас, текинхўрларни аниқлаш, уларни ишга жойлаштириш чораларини кўрмоқдалар. Бироқ ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланишни мутлақо истамаётган шахсларга нисбатан маъмурий таъсир ёки жиноий жавобгарлик чоралари қўлланилади.

Давлат ёки жамоат мулкини кам миқдорда ўғирлаш текинхўрлик кўринишларидан биридир. Бундай хатти-ҳаракатга йўл қўйган киши жамоат бойлигининг бир қисмини ўзлаштиради. Шунинг учун бундай қонунбузарликка қарши муросасиз кураш олиб бориш ва бу ишни энг аввало ишчиларнинг ўзи, халқ контроли группалари ва постлари, комсомол прожекторлари олиб боришлари керак. Жамоатчилик бундай кишилар атрофида муросасизлик муҳитини вужудга келтириши лозим.

Шу билан бир қаторда қонунда давлат ёки жамоат мулкининг ўғирланишига нисбатан жиноий жазо ҳам белгиланган. Бундай қонунбузарликка йўл қўйган шахслар жиддий жавобгарликка тортиладилар.

Тошкентдаги «Меъмор» илмий-таъмирлаш ишлаб чиқариш устахонасининг директори Ю. Хан бошчилигидаги жиноятчилар икки йил давомида ишга қабул қилиш, маош тўлашда қалбаки ҳужжатлардан фойдаланиб, ҳамда бажарилган иш ҳажмларини ошириб кўрсатиб 40 минг сўмдан кўпроқ пулни ўзлаштирганлар. «Ўзбекэлектро»нинг электротехника ва кабель маҳсулотлари етказиб бериш бўйича Тошкент корхонаси 4 ва 6-омборларининг ходимлари Ю. Бакиров, Б. Тожиев ва Т. Юсуповлар Тошкент областидаги С. Оржоникидзе номли маиший-хўжалик буюмлари фабрикаси пластмасса цехининг собиқ бошлиғи Гирель, Чимкент областидаги «Актюбинский» қоракўлчилик совхозининг инженери Онишченко, Чимкент областидаги «Қоплонбек» совхозининг бош энергетиги Шнайдер билан жиноятқорона тил бириктириб, бир неча йил давомида 110 минг сўмлик миқдордаги кабелларни ўғирлаганлар. Улар Тошкент шаҳар суди томонидан жиддий жавобгарликка тортилди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигида ҳам, «Узбекэлектро»да ҳам кадрларни танлаш масаласига расмиятчилик билан муносабатда бўлганлиги, юқорида номлари келтирилган шахслар иши устидан қониқарсиз назорат олиб борилганлиги туфайли улар узоқ вақт давомида ана шундай оғир жиноятларни қилиш имкониятига эга бўлганлар. «Меъмор»да эса ходимларни ишга олиш ва ишдан бўшатишнинг қонунда белгиланган оддий талабларига риоя қилинмаган. Бундай қонунбузарликни халқ назоратчилари, касаба союз ташкилотлари кўриб кўрмаганга олганлар. Чунки уларга иш ҳақи тўланадиган рўйхатларда устахонада умуман ишламаган шахсларнинг номлари маълум эди. «Узбекэлектро» базасида эса олинган юкларни ҳисобга олиш китоби юритилмаган. Уни олиб бориш назорат қилинмаган. Бухгалтерия ходимлари Асанидзе ва Эмурлаева кабелни омборга келган пайтда эмас, балки омбор мудирлари томонидан товар ҳисоботлари топширилгандагина ҳисоб-китоб қилганлар.

Яна бир мисол келтирмоқчиман. Харидорларни алдагани учун аввал судланган С. Рафиқов деган шахс яқинда Тошкент шаҳар суди томонидан 11 йил муддатга озодликдан маҳрум этишга ҳамда беш йил муддат давомида савдо корхоналарида хизмат вазифасини эгаллаш ҳуқуқидан маҳрум қилишга ҳукм қилинди. Гап шундаки, у аввалги ҳукм бўйича қўшимча жазо муддатини ўтаб бўлмай, «Ташпромторг»га ишга кирган. Бу торгга қарашли иккита магазиннинг ўзидагина Рафиқов 24544 сўм 70 тийин миқдорида товарларни ўзлаштирган ва камоматга йўл қўйган.

«Ташпромторг»нинг собиқ директори П. Шарипов томонидан тегишлича текширишсиз ишга қабул қилинганлиги учун Рафиқов ана шундай катта миқдордаги давлат мулкини ўғирлай олган. Ҳолбуки, буни аниқлаш қийин эмас эди. Рафиқов «Ташпромторг»га гўё у бундан аввал «Узводспецналадка»да товаршунос сифатида ишлаганлиги ҳақида ёзув қайд қилинган меҳнат дафтарчасини тақдим этган. Меҳнат дафтарчасида бунгача у бирор жойда ишлаганлиги тўғрисида ҳеч қандай ёзув бўлмаган. «Ташпромторг» директори П. Шарипов ҳужжатда келтирилган ёзувларнинг қалбакилигини аниқлаши осон эди.

Чайқовчилик ҳам текинхўрликнинг яна бир ёмон кўринишидир. Маълумки, кўпгина чайқовчилар ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлаб, текинхўрларча ҳаёт кечирадилар. Улар орасида ишлаётганлар, аммо бойликка ружу қўйишлари туфайли бебилиска пул топишга интилаётганлар ҳам бор.

С. Шамгулова фамилияли шахс 1963 йилдан буён ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмаган. Бойлик орттириш мақсадида камёб саноат молларини сотиб олиш ва нархини ошириб сотиш билан шуғулланган. 1982 йил 31 мартда у давлат нархи 860 сўмлик «Мадонна» чой сервизини 1200 сўмга сотишга уринаётган пайтда милиция ходимлари томонидан ушланди. Унинг квартираси тинтув қилинган пайтда деярли 70 минг сўмлик турли товарлар ва қимматбаҳо буюмлар топилди. Фрунзе район халқ суди Шамгуловани олти йил муддатга озодликдан маҳрум этишга ҳамда мол-мулки ва чайқовчилик қилаётган товарларини мусодара қилиш тўғрисида ҳукм чиқарди.

Суд тажрибасини ўрганиш чайқовчиларнинг текинхўрлик билан кун кўришларига айрим гражданларнинг ўзлари сабабчи эканликларини кўрсатади. Улар харид қилаётган товарлари учун давлат нархида белгиланганидан ортиқча пул тўлаётганликларига қарамай индамай рози бўлишади. Бундай харидор, у буни хоҳлаши ёки хоҳламаслигидан қатъий назар, чайқовчининг шеригига айланади. Корхона, ташкилот ва муассасаларда, маҳаллаларда, турар жойларда меҳнаткашларни текинхўрликка муросасизлик руҳида тарбиялаш иши жуда бўш олиб борилаётганлиги туфайли шундай ҳоллар учраб турибди.

Текинхўрлар жамият учун ижтимоий жиҳатдан жуда хавфлидирлар. Чунки улар бошқа кўпгина оғир жиноятларни келтириб чиқаришга сабабчи бўладилар. Шунинг учун ҳуқуқ органлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари бундай шахсларни аниқлаш, уларни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этиш учун тарбия-меҳнат профилакторийларига юбориш чораларини кўришлари керак.

С. САЛИМОВ,
Тошкент шаҳар судининг раиси.

Хат босилмади, аммо чора кўрилди

ҚЎПОЛЛИГИ УЧУН ВИГОВОР БЕРИЛДИ

Тошкент шаҳрида истиқомат қилувчи Р. Г. Ильина редакцияга йўллаган мактубида «Хасково» матлубот жамиятига қарашли 31-магазин мудирининг қўпол хатти-ҳаракати тўғрисида шикоят қилган эди. Редакция илтимосига кўра Тошкент область матлубот жамияти ана шу шикоят хати юзасидан текшириш ўтказди. Қуйида ана шу сигналга олинган жавобни ёритяпмиз.

«Р. Ильина 1982 йил 19 февралдан то 17 ноябргача Калинин район матлубот союзига қарашли «Хасково» матлубот жамиятининг 31-магазинида кичик сотувчи бўлиб ишлаган. Ўтган йилнинг октябрь ойида у магазин мудири Т. Исроилов билан жанжаллашиб қолган ва ўз ихтиёри билан ишдан бўшаш тўғрисида ариза берган. «Хасково» матлубот жамиятининг правление раиси Н. Абдувоҳидов унга бошқа магазинларда сотувчи вазифасида ишлашни таклиф этган. Лекин, у таклифни рад этган. Шундан кейин у 1982 йил 17 ноябрда Ўзбекистон ССР меҳнат тўғрисидаги қонунлар Кодексининг 38-моддасига биноан (ўз ихтиёри билан) вазифасидан бўшатилган. Ноябрь ойидаги 17 кун учун бухгалтерия Р. Ильинага маош тўламаган.

Шикоятни кўриб чиқиш пайтида, текширувчилар мажбурий прогул учун Р. Ильинага 49 сўм миқдорида маош тўлашни таклиф этишди. У бу пулни олди. «Хасково» матлубот жамияти бўйича 1983 йил 6 январда чиқарилган 2-буйруқ билан қўпол хатти-ҳаракати учун магазин мудири Т. Исроиловга виговор эълон қилинди».

И. ДАДАМУҲАМЕДОВ,
Тошкент область матлубот жамияти правлениеси раисининг ўринбосари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ
ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ФАҚАТ ЮҚОРИ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ

БУДАПЕШТ. Венгрия кемасозлик ва крансозлик заводи ишчиларининг қўли билан яратилган порт кранлари ва сузувчи кранлар бугунги кунда турли географик кенгликларда ишлаб турибди. Шу корхонанинг бутун тарихи Совет-Венгрия ҳамкорлиги билан чамбарчас боғланган. Ўтган 38 йил мобайнида Совет Иттифоқининг буюртмаларига биноан бу ерда уч тоннадан юз тоннагача юк кўтара оладиган уч мингтага яқин порт кранлари ва сузувчи кранлар қурилди.

Корхона коллективининг социалистик мусобақасида Совет Иттифоқига ўз вақтида ва ғоят сифатли маҳсулот етказиб бериш мажбурияти анъанавий бўлиб қолди. Шу йилнинг биринчи кварталида крансозлар СССРга аталган 16 тоннали иккита сузувчи кранни монтаж қилиб бўлдилар. Шулардан бири юбориш учун тайёрланмоқда.

Совет-Венгрия ҳамкорлиги маҳсулотни муттасил такомиллаштириб боришда, ишлаб чиқаришни дадил кенгайтириб боришда ёрдам бермоқда. Шу ҳамкорлик олдида кенг истиқболлар очилмоқда.

КЕРАМИК БУЮМЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ

БЕРЛИН. Зоннеберг шаҳридаги «Туринга» машиносозлик комбинати Ўзаро Иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларга керамик маҳсулотлар ишлаб чиқаришда ишлатиладиган саноат машина-ускуналари тайёрлаб берувчи корхона бўлиб қолди. У кошин плиткалар тайёрлайдиган пресслар ҳамда сопол идишлар тайёрланадиган поток линиялар, қолип машиналари, қуритиш камералари, сирлаш установкалари ясаб чиқаради. Комбинат маҳсулотининг қарийб 80 проценти социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига экспорт қилинмоқда. Кейинги йилларда бу ерда Совет Иттифоқининг ўзигагина кошин плитка тайёрлайдиган 750 та пресс йиғиб жўнатилди.

Зоннеберг машинасозлари маҳсулотни ғоятда сифатли қилиб тайёрлайдилар. Комбинатнинг бутун коллективи ва аввало ёш ишчилар бригадалари шу вазифани ҳал этишга ҳисса қўшмоқда. Зарбдор меҳнати учун шу бригадалардан бирига СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги номи берилди.

СОЦИАЛ ЭҲТИЁЖЛАР УЧУН МАБЛАҒЛАР ҚИСҚАРТИРИЛМОҚДА

РИМ. Италия парламенти депутатлар палатаси мамлакатнинг шу йилги давлат бюджети лойиҳасини маъқуллади. Бу лойиҳада социал эҳтиёжлар, медицина хизмати, пенсия таъминоти учун ажратиладиган давлат маблағларини қисқартириш кўзда тутилган.

Шу муносабат билан демократик матбуотнинг таъкидлашича, ҳукуматнинг ҳаракатларига қарамай, Италия иқтисодий танглик ботқоғидан чиқа олмаяпти. Пул қадрсизланиши аввалгидек 16 процентдан кўп, ишсизлар 2 миллиондан ошиб кетди. Ҳозирги маъмуриятнинг иқтисодий сиёсати, деб таъкидлайди «Унита» газетаси, барча соҳаларда тўла инқирозга юз тутди. Бюджет масалаларини муҳокама қилиш чоғида ҳукумат қонун лойиҳасининг у ёки бу қоидалари маъқулланишига эришиш мақсадида бир неча бор ишонч тўғрисидаги масалани кўтариб чиқишга мажбур бўлди.

СОВЕТ САНЪАТИ ЧЕТ ЭЛДА

МУЗИКА ҚУДРАТИ

«Филиппин маданий ҳаётида унутилмас воқеа». Яқинда Манилада ўтказилган рус ва совет музикаси фестивалини маҳаллий газеталар мана шундай ном билан аташди. Пойтахтнинг йирик концерт залларида, очиқ майдонларда музика ихлосмандлари бўлган минглаб кишилар тўпланишди. Улар учун Чайковский ва Рахманинов, Римский-Корсаков ва Прокофьев, Шостакович ва Стравинский ҳамда замонавий совет композиторлари Таривердиев, Казенин, Габичвадзе ва бошқаларнинг асарлари ижро этилди.

Қуйида эътиборингизга Филиппин санъат арбобларининг бу фестиваль ҳақидаги таассуротларини ҳавола этамиз.

ФРАНСИСКО ФЕЛИСИАНО, Филиппин симфоник оркестри дирижёри:

Мана шундай фестивалларнинг аҳамияти биз учун жуда катта. Улар фақатгина рус ва совет классикларининг ўлмас асарларини қайта эшиттириш билан чекланмай, балки халқ қалбини янада яхши ҳис этиш имконини беради.

Ўтган йили СССР Маданият министрлигининг таклифига биноан мен Москвада бўлишга муваффақ бўлдим. Ана шунда СССР Композиторлар союзида ўтказилган учрашувлардан бирида фестиваль ўтказиш ва унга буюк совет композиторларини Филиппинга таклиф этиш ғояси ўша вақтда туғилган эди. Бизнинг бу йилги меҳмонларимиз орасида Микаэл Таривердиев ва Владислав Казенинлар борлигидан жуда фахрланамиз. Бу композиторларнинг асарлари фестиваль давомида бутун Манила бўйлаб янграб турди.

Айниқса биз филиппинликларни Таривердиевнинг янги скрипка концерти мамлакатимиз томошабинлари учун биринчи бора янграгани жуда ҳам хушнуд этди. Биз ҳаммамиз — солистка Карменсита Лозада, оркестр ва мен худди дирижёр сингари бу нозик музика асарини бутун хусусиятини томошабинларга етказиш учун астойдил ҳаракат қилдик. Ахир санъаткор учун томошабинлар олқишидан ҳам ўзга бахт бўладими?

ВИЛЬМА САНТЬЯГО-ФИЛИПЕ, «Буллетин тудей» газетасининг музика шарҳловчиси:

Сўнгги вақтларда бизнинг музикачиларимиз рус ва совет композиторларининг энг яхши асарларига тобора кўпроқ мурожаат қиладиган бўлиб қолишди. Бунинг боиси бор албатта. Чунки бу асарларни тинглаган киши бир олам маънавий бойлик олади, музиканинг жозибадор кучини яна бир бор ўз қалбида ҳис этади. Ўйлайманки, ана шундай музика байрамлари бора-бора анъанавий тус олади. Бу учрашувлар ўз навбатида икки мамлакат халқлари ўртасида музика тараққиётининг ривожланишида ҳам муҳим босқич вазифасини ўтайди.

ЛУКРЕЦИЯ КАСИЛАГ, профессор, Филиппин маданий маркази президенти:

Сўнгги бир неча ой мобайнида бизнинг марказий залимиз ўз касбининг моҳир усталари бўлган совет пианистлари Александр Торадзе ва Алексей Наседкин, Чайковский номли конкурс ғолиби, скрипкачи Виктория Муллова ижросидаги асарлар янграб турди. Яқинда биз совет композиторларини қабул қилиш шарафига муяссар бўлдик. Буларнинг ҳаммаси икки мамлакат ўртасида музикавий ҳамкорликнинг юқори даражада эканлигидан далолат беради. Бу ҳамкорлик фақатгина репертуарларимизни бойитибгина қолмай бир-биримизни яхши тушунишга ва натижада дўстона алоқаларимизни янада мустаҳкамлашга олиб келади. Бизнинг перспектив планимиздан концерт ва ижрочилар, музика коллективларини бир неча бор алмашиш каби масала катта ўрин олган.

ЭФИОПИЯДА САВОДСИЗЛИК ТУГАТИЛМОҚДА

АДДИС-АБЕБА. Саводсизликни тугатиш умуммиллий компаниясининг бошланаётган 9-босқичида иштирок этадиган ўрта мактаблар юқори синф ўқувчилари ва студентларнинг дастлабки группалари Эфиопия пойтахтидан мамлакат шимолий вилоятларига жўнаб кетишди. Эфиопия саводсизликни тугатиш курсларида жами салкам 25 минг ўқитувчи меҳнат қилмоқда. Улар олти ой мобайнида асосан олис қишлоқ районларида бир ярим миллиондан ортиқ кишининг хат-саводини чиқарадилар.

Эфиопия маориф министрлигининг доимий секретари Абдул Менан Аҳмад кампания қатнашчиларига мурожаат қилиб, улар зиммасига катта ёшдаги аҳоли ўртасида саводсизликни тугатишдек масъулиятли вазифа билан бирга уларнинг сиёсий савиясини ошириш, марксизм-ленинизм ва илмий коммунизм ғояларини пропаганда қилиш вазифаси ҳам юкланганлигини таъкидлади. Кампаниянинг муваффақиятли амалга оширилиши мамлакатда социалистик жамият негизини қуриш, Эфиопия революцияси вазифаларини рўёбга чиқариш ишига салмоқли ҳисса қўшади, деб таъкидлади у. Мазкур кампания чоғида ҳозирнинг ўзидаёқ қарийб 11 миллион киши ўқиш ва ёзишни ўрганиб олди.

Буюк Моцарт ўлмас музика асарларининг мухлислари ажойиб совға олдилар: Даниянинг Оденсе шаҳридаги ратуша архивидан 200 йил давомида беҳуда изланган композитор симфониясининг асл нусхаси топилди.

Синчиклаб олиб борилган тадқиқотлар унинг чиндан ҳам асл нусха эканлигини тасдиқлади. Бундан ташқари мазкур асар 1765—1768 йилларда ёзилганлиги ҳам аниқланди. «Фюнс тиденде» газетасининг тахминига қараганда композиторнинг ушбу илк ижодини Оденсе шаҳри музика жамияти 1793 йилда қўлга киритган.

СУРАТДА: даниялик таниқли музикашунос Петер Ларсен симфониянинг асл нусхаси билан.

АП—ТАСС фотоси.

«СОВУҚ УРУШ» ДАВРИНИ ЭСЛАТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. Америка — Совет дўстлиги миллий кенгашининг Чикаго бўлими раиси Л. Макгэрти АҚШ оммавий ахборот воситалари Советларга қарши васваса кампаниясини авж олдириб юбораётганлигини «Чикаго трибюн» газетаси саҳифаларида фош этди. Сўнгги вақтларда Америка оммавий ахборот воситалари авж олдириб юборган Советларга қарши жазава, деб ёзади у, мудҳиш «совуқ уруш» дамларини эслатмоқда. Ҳар куни Совет Иттифоқи ҳақида Америка газеталарининг саҳифаларида, радио эшиттиришлари ва телевидение кўрсатувларида берилаётган хабарларнинг кўпчилиги тўқиб чиқарилган, узуқ-юлуқ, уларга фактларни бузиб кўрсатиш ва зарур ахборотларнинг етишмаслиги каби хусусиятлар хосдир.

АҚШнинг «катта матбуоти» совет тинчлик таклифларига муносабатида бу хусусият айниқса яққол кўзга ташланмоқда, деб таъкидлайди Л. Макгэрти. АҚШ ахборот воситалари энг яхши ҳолларда СССР ташаббусларининг айрим қисмларинигина танлаб баён қилиб, Рейган маъмуриятининг бу таклифларни шошма-шошарлик билан рад этаётганлигига асосий эътиборни қаратмоқда. Шу тариқа матбуот Совет Иттифоқи ҳеч қандай янги тинчлик таклифларини киритмаган деган таассурот қолдиришга уринмоқда. Рейган маъмурияти Қўшма Штатлар манфаатлари йўлида ва ялпи тинчликни сақлаб қолиш учун бу таклифларни жиддий тарзда ўрганиб чиқиши ва АҚШ оммавий ахборот воситалари томонидан кенг ёритилиши керак, деб таъкидлайди Макгэрти.

Оила даврасида суҳбатлар

Малоҳат

Шу рубрика остидаги материаллар журналист Санъат МАҲМУДОВА таҳрири остида бериб борилади.

ҚИЗИМ, СЕНГА АЙТАМАН...

Яхши оила қурмоқ учун биргина муҳаббат кифоя эмас. Катта дўстлик ҳам керак. Шундай ҳам бўлади: бир-бирларини севадилар, турмуш қуришни эса билмайдилар. Оила учун курашмоқ керак.

А. КОРНЕЙЧУК.

Қизга келар қирқ совчи, деган гап бор. Қиз ахтариш, танлаш ҳам бир санъатдир. Бу ҳаётий омил негизида ўғил-қизни тўғри ва баодоб ўстириш кабн фазилатлар ётади. Совчилар одатда бўлмиш келиннинг ипидан-игнасигача текшириб, билиб, сўнг бирор қарорга келадилар. Агар қизнинг фазилатлари устун чиқса — бундай қиз албатта бахтини топади деяверинг!

Хўш, нималардан иборат экан бу фазилатлар? Эсли-ҳушли қизгина хонадонини озода, кийим-кечакни покиза тутади, уддасидан чиқади ҳам. Пазандалик каби чеварлик ҳам, бўлмиш келиннинг доимий ҳамроҳидир. Тиббиётни ўрганиш, ўзлаштириш муолажали бўлиш демакдир. Бу уни ҳозир ҳам, келажакда ҳам ирим-сиримдан, бидъатдан йироқ қилиб, кўнгилсиз ҳодисалардан сақлаб қолади. Хушовозлик оила аъзоларининг хулқини тартибга солиб, осойишталик барпо этади. Бу арзимаган гап эмас. Бадантарбия билан мўътадил шуғулланган қизгина соғлом ва дуркин ўсади. Йиллар ўтса ҳам хушсуратлигича қолаверади.

Эсли-ҳушли қизгина, «Қуш инида кўрганини қилади», дегганларидек оиласида юмушга ўрганган, том маъноси билан маданиятли қизгина келинлик бурчини осон ва шодон адо этиб, кун сайин янги шарт-шароитларга кўникиб, ўрганиб бораверади. Натижада янги оила пайдо бўлади, кўп ўтмай илдиз отади ҳам.

Содда, озода ва покиза кийинган қизгина суҳбатда вазмин, ҳаракатда тезкор, юмушда эпчил бўлади. Оила аъзолари билан саломлашиб, «қулоғим сизда» дегандек, табассум-ла қиё боқиб туради. Энди биз азиз қизларимизга уларнинг келгуси ҳаётлари ҳақида бир-икки оғиз сўз айтмоқчимиз.

Қизим, феъл-атвор туфайли қайнота-қайноналар тўрт хил тоифага бўлинадилар. Содда, ҳалол, эпчил, хушчақчақ, яъни кўпроқ аскияга мойил кишилар. Булар қизилқон ҳукмида бўлиб, илмий тилда сангвиниклар деб аталадилар. Сангвиниклар одатан қиш кўрсалар ҳам баҳор келтирадилар. Иккинчи бир сўз билан айтсак, улар «гапиргувчи нодон бўлса, ҳам, тингловчи доно бўлсин» тарзида иш тутадилар. Шунинг учун ҳам бунақа оилаларда қуйди-чиқди каби можаролар камдан-кам учрайди.

Аммо саломга ҳам тил учида жавоб берадиган, қўрс, ҳар ким ва ҳар нарсадан айб қидирувчи ёки «ичимдагини топ» тарзида иш тутувчи ота-оналар ҳам йўқ эмас. Булар табиатан савдо (флегматик) ёки қораўт (меланхолик) ихтиёридаги кишилардир. Иккинчи бир сўз билан айтганда, «нави» шунақа одамлардир. Шу билан бирга, баъзи кексалар илгарилари ширинсухан, тавозели бўлишгану, аммо кексалик ташвишлари, тез-тез хасталаниш натижасида инжиқ, сергап, сержаҳл бўлиб қолишган (холериклар). Мана шундай ҳолларда фарзандлар, айниқса келинлар ота-онага нисбатан кўрсатилган хушмуомалалик ширинсуханлик улар кўнглини нурафшон этади. Ота-она қандай табиатга эга бўлмасин, барибир уларга матлуб муносабатда бўлиш ҳатто СССР Конституциясида ҳам қатъий қайд этилган. Эскичасига ҳам гап шундай. Кўҳна ҳикматлар ота билан фарзандлар, келинлар ўртасида низо бўлса, оила бошига катта ташвиш тушишини ўгит-насиҳатлар билан тушунтирадилар. Навоий Бадиъуззамон Мирзога хат йўллар экан: **«Отанг парвардигорингдур, бу жиҳатдан ким, тенгри тало сени йўқдан бор қилмоққа васила улдур ва туфулиятидин шабоб синнидин шабоб синнигача парвариш бергувчи ул. Ва Ҳаким Сулаймон... сўзидир: она — розиқи марсум. Ва адиб Аҳмад... дебдурким:**

Атодин хато келса кўрма хато,
Савоб бил хато токи қилса хато...»

«Сўздан сўзнинг фарқи бор, ўттиз икки нархи бор», дейдилар. Дарҳақиқат сўзларни қимматига, маъносига қараб саралайдиган бўлсак она сўзи биринчи ўринни эгаллар экан. «Ватан» негизида ҳам «она» ётади. «Ассалому алайкум»дек азиз ва салобатли сўз иккинчи ўринда. Учинчи сўз — хизмат.

Қайнона ҳаёт тажрибаларига бой, зол хотин бўлиб, «ўғлимнинг бири — икки бўлсин» дея иш тутади. Бироқ, у кўпинча шошилиброқ қолади. Ношуд, сусткаш келин кампирга ғайрат ато этади. Бирдан у енг шимариб, ишга тушиб кетади. Кампирнинг хизмати одатда кинояли туюлади. Орамизда қайнонанинг очиқойдин сўзидан ўпкалаб, аразлаб юрувчи келинлар ҳам учраб туради. Қуйидаги мисолга диққат қилинг.

Нури хола бирин-кетин 16 та набира боқиб-ўстириб, келин ва қизларига тутқазди. Эрининг пенсиясини (120 сўм) рўзғорга сарф этади. Ўғил ва келинидан бир тийин ҳам пул сўрамайди. Катта қозонда овқат пишириб қўяди. Набирасининг қорнини тўйғазиб, ювиб-тарайди. Қайнонанинг бу самимий хизматига яраша келин бирор марта «Раҳмат, ойижон!» демади. Бунинг устига уларнинг уйини бирор марта ҳам супурмади, кирини ҳам ювмади. Қўшнининг келинига эса «Мен боргунча қайнонам овқат пишириб қўяди», деб дугоналари билан кўча-кўйда дайдиб юради ёки бирорта холасиникига кетиб қолади. У ерда ҳам «Ичак-чавоқ гўшт бўлмас, қайнона асло дўст бўлмас» тарзида гап юргизади. Қайнона:

— Қизим, нега кеч қолдингиз? — деб сўраса:

— Оббо, ҳадеб сўрайверасизми, ўйнаб юрибман! — деб жавоб беради келин. Сўнг у беш-ўн кун аразлаб, қайнонаси билан гаплашмай юради. Шу ҳам инсофданми, ахир?

Келиннинг юриш-туриши унинг шахсий табиатига боғлиқ. Бу ерда бир ривоятнинг қисқача мазмунини келтирамиз.

Бир кампир балоғатга етган ўғлига:

— Сени уйлантириб қўярдиму, юзинг қора бўлади-да деб қўрқаман, — дер экан. Охири бола уйланибди ҳам. Бироқ келиннинг супурги тутиши, ўчоққа олов ёқиши, кир ювиши ва ҳаттоки хумдан ёғ олиш тартиби кампирга ёқмабди. Кампир келиннинг қўлидан супургини олиб:

— Супуриш бунақа бўлади, — деб ўзи супуриб кўрсатибди. Шунингдек, ўтиндан қаламча қилиб ўчоққа олов ёқиб берибди. Бир куни келинни хум олдига чақириб:

— Бунақа ўпириб олаверсанг ёғ ўн кунга етади, қириб олсанг қирқ кунга етади, деб таъкидлабди.

Келин эса эрига:

— Ойингиз ўтирсам ўпоқ, турсам сўпоқ деяверади, тинчлик бермайди. Уйимга кетаман, — дебди зарда билан. Эр дағдаға билан онасига:

— Бизларни тинч қўясизми, йўқми, ўлар бўлсам ўлиб бўлдимку, — дебди қўлини пахса қилиб:

Шунда она:

— Уйлантирсам юзинг қора бўлади, деб айтувдим-а, ана айтганим келди. Келинга рўзғор илмини ўргатсам, тағин мен ёмонотлиқ бўлдимми, — деб паранжисини ахтариб қолибди.

Доноларнинг айтишича, бунақа қўли косов, ғочи супурги қайнона тарбиясини олган келин тез кунда уддабурон бўлиб, кишилар таҳсинига сазовор бўлади. Шунинг учун одамлар «қайноналик келин — қарқара келин, қайнонасиз келин — масхара келин», — дейишади.

Қизим, «бахтли бўл» дея сенга кексалар ҳақида бир олам маъноли ҳикмат айтмоқчи эдик. Минг ўйлаб, барибир, Носир Хисравдан афзалроқ бирор нарса тополмадик. Аллома демиш:

Ақлнинг дарахти
қарилик чунон,
Дарахти аёну,
меваси пинҳон.

ёки:

Тутгил қарининг
титроқ қўлин,
Қаригач билурсан
қарилик йўлин.

Қизим, мана сенга қанчадан-қанча қайнотаю, қайнона. Барчаси, билгинки «болам, бўтам», «Қўшилганнинг билан қўша қари» дея яхши ният қилади. Бинобарин, «отанг унақа, онанг бунақа» дея эринг қулоғига қуяверма, акс ҳолда у бир кунмас-бир кун оғзидан гуллаб қўяди, ана унда дунё қоронғу бўлади.

Умуман, одобли қиз — элга манзур, деган гапни асло унутма!

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати.

З. ЭГАМБЕРДИЕВА,
медицина фанлари кандидати.

БИЛИБ ҚУЙИГАН ЯХШИ

Кўк чой дамлаганда...

Лаззатбахш ичимликлардан бири чойдир. Маълумки, Ўрта Осиё халқлари, жумладан ўзбекларда кўк чой ичиш одат тусига кирган. У тотимли ичимлик ҳисобланади. Кўк чойнинг шифобахш хусусиятларини илмий медицина ҳам инобатга олади. Кўк чой таркибида кўпгина шифобахш омиллар билан бирга, салмоқли миқдорда витамин В (фолат кислотаси) бор. У организмда аминокислоталар ҳосил бўлишида қатнашади. Шунингдек, қизил қон таначалари — эритроцитлар ва қон пластинкалари — тромбоцитларнинг ҳосил бўлишида, умуман организмда турли кимёвий ўзгаришлар пайдо бўлишида энг кучли биологик катализатор ҳисобланади.

Шуни айтиш керакки, мазкур витаминни исроф этмай, тадбиркорлик билан фойдаланиш керак. Бу борада жаҳон кўламида таниқли журналлардан бўлмиш «Нью саентис» («Фан янгиликлари»)да берилган маълумотларга қараганда, кўк чой дамлашда нозик бир нарсага эътибор бериш лозим экан: қуруқ чойни қайноқ сув устига солиб, лим тўла чойнак 20 минут давомида дамланиши керак. Шундагина чой таркибида мавжуд бўлган фолат кислота яхши сақланади.

Д. ХЎЖАЕВА.

ЗИРАВОР ВА ОШКЎК—ТАОМ ЛАЗЗАТИ

ЯШИЛ БАРГНИНГ ТАЪМИ

Ўт-гиёҳларнинг, ҳар бир ўсимликнинг ўзига хос хосияти бор. Тропик ва субтропик мамлакатларда ўсадиган дафна дарахтининг барги антиқа мазага эга. Бу дарахтнинг қуритилган баргини лавр япроғи дейдилар. Ана шу хосиятли барг бизда асосан суюқ ошларда, айрим қовурма овқатларда ва сиркаланган сабзавотлар тайёрлашда қўлланилади.

Лавр япроғи тол баргига ўхшаш, бироқ эни энлироқ, очяшил тусда. Таркибида эса ифори мой бўлади, шунинг учун хушбўй, унда дармондорилар, маъдан моддалари ва фитанцидлар бор. Лавр япроғи, айниқса қўланса ҳид берувчи товуқ, ўрдак ва илвасин гўштларини пиширишда, от ва мол қоринини, ичакларини қайнатишда жуда қўл келади. Унинг шифобахшлик томони ҳам бўлиб, Абу Али ибн Сино фикрича, «асаблар бўшашганда, палаж бўлганда, айниқса юз палажида қўлланилади. Жигар ва талоқ шишларида фойда қилади».

Лавр япроғини овқат пишиши олдидан солинг, агар у узоқроқ қайнатилса шўрвани тахир қилиб қўйиши мумкин. Тўрт-олти кишилик суюқ овқат тайёрлаганда бир донагина лавр япроғи ташлаб қўйсангиз етады.

К. МАҲМУДОВ.

Г. С. Зайцев номли Бутуниттифоқ пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтининг коллективи пахтанинг янги серҳосил, тез пишар ва толаси юқори сифатли навларини яратиш устида кўп йиллардан бери тадқиқот ишларини олиб бораяпти. Улар яратган янги пахта навлари мамлакатнинг пахтакор республикаларидаги далаларга экилади.

СУРАТДА: биология фанлари кандидати, лаборатория мудири Ункам Муродов институт селекционерлари яратган янги пахта навини кўздан кечиряпти.

В. Сироткин фотоси.

МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИДА

ТОШКЕНТГА БАҒИШЛАНГАН ЭКСПОНАТЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг Ўзбекистон рассомлари асарлари қўйилган залларида Тошкентга бағишланган бир қанча бадиий тасвирлар намойиш этилмоқда.

Тошкентлик рассомлар Л. Насриддиновнинг «Ҳовуз устидаги чойхона», Б. Ҳамдамийнинг «Севимли қўшиқ», М. Новиковнинг «Тошкент боғлари», «Тошкентда баҳор», «Кўҳна Тошкент кўчаси», И. С. Казановнинг «Тошкент ҳовлиси», «Тошкентдаги чойхона», республикада хизмат кўрсатган маданият ходими, кекса рассом Ҳ. Раҳмоновнинг «Чорсу», «Боғдаги қизил чойхона» каби асарлари ҳозиржавоб мавзу ва ёрқинлиги билан томошабинларда қизиқиш уйғотмоқда.

САНЪАТГА ОИД ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМ

Музейнинг лекциялар залида санъатга бағишланган фильмлар кўрсатилмоқда. Томошабинлар қисқа вақт ичида йигирмадан ортиқ халқ амалий ва тасвирий санъатига оид фильмларни завқ билан томоша қилдилар.

Улар «Мусиқий дарахт» номли Ленинград киностудияси тайёрлаган илмий оммабоп фильмни, санъатшунос Н. Обидованинг «Николай Ге» деб аталган лекциясидан сўнг, рангли тасвирда кўришди.

М. Аҳмедов

ҲАВАСКОР РАССОМЛАР КЎРГАЗМАСИ

Тошкент тўқимачилар Маданият саройининг ҳаваскор рассомлари бирданига иккита кўргазмада иштирок этмоқдалар. Болалар тасвирий санъат студияси Ўзбекистон Рассомлар союзи кўргазма залида ташкил этилган республика экспозициясида икки юздан ортиқ асарни намойиш этди. Ёш рассомларнинг катта ўртоқлари — тасвирий санъат халқ студиясининг қатнашчилари қадрдон сарой залларида ўзларининг уч юз элликта асарини кўрсатмоқдалар. Бу ерда манзара полотнолари ва график вароқлар, ҳайкалтарошлик ва чеканка асарлари, сопол буюмлар ҳамда амалий безак санъати ихлосмандлари ясаган бошқа буюмлар бор.

Маданият саройининг тасвирий санъат студияси —республикадаги энг яхши студиялардан биридир. Бу ерда болалар ҳам, катта ёшдаги кишилар ҳам зўр қизиқиш билан шуғулланадилар. Уларнинг кўпчилиги тасвирий санъатнинг етук усталари бўлиб етишган.

(ЎзТАГ).

«Оқшом» газеталари саҳифаларида

Жанубий қутбга

Туристлар ҳозирдаёқ «Комсомольская правда» газета редакцияси янги қутб экспедицияси ҳозирлаётганини билишади. Фақат бу сафар унинг қатнашчилари ернинг Жанубий қутбини забт этиш ниятидалар.

Инсон қадами тегмаган Арктиканинг қаттиқ иқлим шароитида сафар қатнашчиларига ишончли спорт жиҳозлари керак бўлади. Жасур саёҳатчилар учун фахрли буюртмалардан бирини Таллиндаги «Динамо» экспериментал чанғи фабрикаси коллективи ҳозирнинг ўзида бажарди. С. В. Виноградов бошчилигидаги комплекс бригада пластик чанғиларнинг махсус туркумини тайёрлаб берди. Ана шу ва илгари аттестациядан ўтган «Таллин-пластик», «Эстония», «Таллин-спорт», «Эстония-пластик» чанғилари яратилишига С. М. Киров номидаги ўрмон-техника академияси, «Ленсовет» номидаги технология институти, «Пластополимер» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси олимлари ва инженерлари ҳамда Ленинграднинг бошқа коллективлари муносиб ҳисса қўшганлар.

(«Вечерний Ленинград»).

Конкурс ғолиби

Мактаб ўқувчилари орасида шахматни оммалаштириш мақсадида «Ленин учқуни» газетаси 1983 йил бошида «Янги йил шахмат конкурси» эълон қилган эди.

Болаларнинг эътиборига 4 масала ва 2 этюд ҳавола этилди.

Яқинда ана шу конкурсга якун чиқарилди. Жюри аъзолари конкурсга келган жавобларни синчиклаб ўрганиб чиқди ва шахмат масалаларини ҳал қилишда, этюдларга тўғри йўл топишдаги жамғарган очколари сонига қараб, энг яхши натижага эришган 10 ўқувчини ғолиб деб топди.

Ғолиблар орасида тошкентлик ўқувчилар ҳам бор. Улар Ҳамза районидаги 277-мактабнинг 8-синф ўқувчиси Шуҳрат Қобилов ва 21-мактабнинг 6-синф ўқувчиси Улуғбек Юсуповлардир. Шуҳрат 31 имкониятдан 31 очко жамғариб биринчи ўринни, Улуғбек эса ўнинчи ўринни эгаллади. Ғолиблар «Ленин учқуни» газетасининг фахрий ёрлиғи ҳамда эсдалик совғалари билан мукофотланадилар.

С. ҒАФУРОВ.

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ — КОНКУРС

Санъатнинг сеҳрли олами

А. Герасимов фотолари.

Ажойиботлар

ТОШ АСРИ БИЛАН УЧРАШУВ

Археологлар тош асридаги кишиларнинг Ўрта Осиё территориясидаги барча масканлари қачон бўлганлигини аниқ белгилаш имкониятига эга бўлдилар. Қадимги овчилар ва балиқчиларнинг Қорақалпоғистон жанубидан топилган масканини санани аниқлашга имкон беради.

Топилган нарсаларнинг характери ва мукаммаллиги янги эрадан аввалги VIII—III минг йилликда Ўрта Осиё регионида яшаган неолит даври қабилаларининг турдош маданияти — калтаминор маданияти даври учун намуна бўлиб қолди.

— Бу маданиятлар қадимги калтаминор ариғига нисбат бериб, ном олган эди, — дейди СССР фанлар академияси Хоразм археология-этнография экспедициясининг раҳбарларидан бири, тарих фанлари доктори А. В. Виноградов. — Бу маданиятлар икки зонага бўлинади. Биринчи зонада хўжалик юксак даражада ривожланган бўлиб, одамлар деҳқончилик ва чорвачилик билан шуғулланишган. Зона учун намунавий маскан Туркманистоннинг жануби-ғарбидаги Жайтун деган жойдан топилди. Ўрта Осиёда катта бир территорияни ўз ичига олувчи иккинчи зона учун шундай намуна йўқ эди. Юзтага яқин маскан топилган бўлса, шуларнинг ҳаммаси археологик жиҳатдан намунавий бўла олмасди.

Мана энди ноёб маскан топилди. Минг йиллардан кейин, ҳатто узоқ аждодлар овқат пиширишда ёққан оловнинг писта кўмири ҳам бизгача етиб келди. Кўмирнинг радиоуглерод анализи бу ерга одамлар илк бор қачон ўрнашганлигига аниқ жавоб беради. Қорақалпоғистоннинг жанубидаги бу маскандан суякдан, чиғаноқдан ишланган минглаб безаклар, тош қурол, сопол буюмлар топилди. Мутахассисларнинг фикрича, ҳайвон, парранда, балиқ суякларининг қолдиқлари ҳам неолит даври учун танҳо бўлиб чиқди.

Ҳаттоки энг қадимги маскан қолдиқлари ҳам сақланган. Ўрта Осиёдаги археологлар неолит даврига мансуб бундай материалларга илк бор эга бўлдилар. Тез орада тош асридаги одам уйи тикланади.

(ЎзТАГ).

• *Футбол*

Сафардаги ғалаба

Футбол бўйича 46-СССР чемпионатининг навбатдаги тур учрашувлари бўлиб ўтди.

Ҳамшаҳарларимиз — «Пахтакор» футболчилари шу турда мамлакат биринчилигининг пешқадамларидан бири — Донецкнинг «Шахтёр» командаси билан учрашдилар. Учрашув 1:0 ҳисобида пахтакорчиларнинг ғалабаси билан тугади. Ҳамшаҳарларимизга икки очко келтирган ягона тўпни ўйиннинг иккинчи ярмида Г. Денисов киритди.

Биринчилик пешқадамларидан яна бири — Ереваннинг «Арарат» командаси Москвада маҳаллий торпедочилар билан куч синашди. Учрашувни активлик билан ўтказган автозаводчилар 2:1 ҳисобида ғалаба қозондилар.

Шу турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Днепр» (Днепропетровск) — «Зенит» (Ленинград) — «1:0, «Жальгирис» (Вильнюс) — «Динамо» (Тбилиси) — 0:0, «Нистру» (Кишинёв) — «Спартак» (Москва) — 1:6, «Черноморец» (Одесса) — «Динамо» (Москва) — 1:0, «Динамо» (Минск) — «Нефтчи» (Боку) — 1:0, МАСК — «Торпедо» (Кутаиси) — 1:0, «Металлист» (Харьков) — «Динамо» (Киев) — 2:0.

ИЛМ-ФАН — БЕШ ЙИЛЛИККА

ОЛИМ ҚУРИЛИШ МАЙДОНИДА

Молдавия пойтахтидаги янги уйларнинг хонадонлари ўз квартираларидаги қабартма безакларни нозик бадиий иш деб қабул қилдилар. Безакли шифт плиталари ишлаб чиқаришни ўзлаштира бошлаган Кишинёв тажриба-экспериментал комбинати шундай кутилмаган совға тайёрлади.

Бу ишнинг автори — Кишинев политехника институтининг катта илмий ходими И. Педченко панель тайёрлаш усулини бетонга нақш солиш деб атади. Унинг авторлик гувоҳномаси билан тақдирланган 60 та ихтироси республика қурилиш индустрияси самарадорлигини юксалтиришга ёрдам бермоқда. Олим қурилиш майдони ва тармоқ корхонасига келди ва мутахассисларни янгиликка қизиқтирди. Эндиликда уни комбинатнинг техник кенгашларига таклиф этиб турибди. Бу кенгашларда йирик панелли уйсозликнинг актуал проблемалари муҳокама қилинмоқда. Унинг илмий ечимини хўжалик шартномаларига биноан институт бажармоқда. Корхона эса янгилик амалга оширилишини гарантиялайди. Корхонада рационализатор слесарь Молдавия ССР Давлат мукофотининг лауреати М. Ткач бошчилигида жорий этиш группаси вужудга келтирилди. Бундай кооперациялаш натижасида бир қанча сермеҳнат қурилиш ишлари механизациялаштирилди. Масалан, ишчилар уйларнинг деворларини шпаклёвка қилиш ва бўяшга анча вақт ва кучғайрат сарфлашлари маълум. И. Педченко эса сувоқчи-бўёқчиларнинг ишини анча енгиллаштиришни таклиф этди: эндиликда безак қоришмаси плита юзига 8 минутда бир текис қилиб туширилади. Бу янгилик комбинатда муваффақият билан лаборатория синовидан ўтди.

Олим билан ишчиларнинг куч-ғайратлари натижасида электр пайвандлашда металлнинг нобуд бўлиши анча камайди, темир-бетон конструкцияларни бириктиришнинг принципиал янги усули вужудга келтирилдики, бу нарса уларни ишлатиш муддатини анча узайтирди.

Энди биноларнинг ташқи деворларига кошин қоплаш усулини механизациялаш ва жорий этиш вазифаси турибди. Бу иш учун И. Педченко СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг кумуш медали билан мукофотланганди. Бу ечим безак ва кошин «умрини» икки баравар узайтирибгина қолмай, цемент сарфини анча камайтиришга ёрдам беради. Дастлабки ҳисобларга кўра ихтирочининг новаторлик изланишлари орқасида вужудга келган барча прогрессив ғояларни амалга ошириш республиканинг қурилишларида ҳар йили миллион сўмлардан кўп маблағни тежаш имконини беради.

(ТАСС).

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Т. ХОЛИҚОВ: Қариндошимиз Совет Армияси сафига хизматга чақирилганда бир фарзанди бор эди. Ярим йил ўтгач унинг иккинчи фарзанди туғилди. Айтингчи, у хизмат муддатини тўла ўтамасдан оиласига қайтиши мумкинми?

Жавоб: Бир фарзанди бор йигит ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатини ўтаётган пайтида иккинчи фарзанд кўрса, унинг хизмат муддати қисқартирилади. Бу масала ҳарбий комиссариат орқали ҳал қилинади. Яъни, ҳарбий хизматдаги кишининг турмуш йўлдоши район ҳарбий комиссариатига ариза билан мурожаат қилиши керак. Аризага фарзандларининг туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномаларидан кўчирма, оила состави ҳақида маҳалла комитети (ЖЭК)дан олинган справка қўшиб топширилади. Ана шу ҳужжатлар асосида ҳарбий комиссариат ҳарбий қисмга талабнома ёзади. Қисмда эса жангчини муддатидан олдин запасга жўнатиш масаласи ҳал қилинади.

• • •

Н. ЗИЕДАЛИЕВ: Тошкент Давлат медицина институтининг биринчи курсида ўқийман. Машғулотлардан сўнг учувчиликни ўрганмоқчиман. Бунинг, учун нима қилишим ва қаерга мурожаат қилишим керак?

Жавоб: Учувчилик касбини республика ДОСААФининг Тошкент аэроклубида ўрганишингиз мумкин. Бу ердаги машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олиб борилади. Аэроклуб Халқлар дўстлиги проспектидаги 28-уйда жойлашган.

• • •

С. АҲМАДЖОНОВ: 6 ёшли ўғлим бор. У шахматга жуда қизиқади. Айтингчи, шаҳримизда спортнинг шу тури сирларини ўргатадиган тўгарак борми?

Жавоб: Ўғлингиз шахмат сирларини республика шахмат-шашка клубида ўрганиши мумкин. У Марказий «Пахтакор» стадиони маъмурий биносининг ёнида жойлашган. Клубга шахмат ўйнашдан хабардор барча ёшдаги кишилар қабул қилинади.

• • •

А. ҚУТЛИМУРОДОВ: Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида ўқийман. Бир вақтнинг ўзида шофёрлик касбини ўрганмоқчиман. Айтингчи, ДОСААФ спорт-техника клубида шу касбни ўргансам бўладими?

Жавоб: Шаҳримиздаги деярли барча район ДОСААФ комитетида спорт-техника клуби бор. Бу клубларда машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олиб борилади. Демак, Сиз ҳам ўзингизга яқин бўлган район ДОСААФ комитети спорт-техника клубида шофёрлик касбини ўрганишингиз мумкин. Бунинг учун клуб раҳбарларига учрашиб, навбатга ёзилишингиз ва белгиланган миқдорда пул тўлашингиз лозим.

• • •

Х. РАСУЛОВ: Ёшим 14 да. Тоғ-чанғи спорти билан мукаммал шуғулланиш ниятидаман. Лекин спортнинг бу тури сирларини қаерда ўрганиш мумкинлигини билмайман. Иложи бўлса шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Тоғ-чанғи спорти сирларини «Динамо» кўнгилли спорт жамиятида ўргансангиз бўлади. Жамият Пушкин майдонининг ўнг томонида жойлашган. У ерга 4, 5, 17, 18-троллейбусларда ва метрода боришингиз мумкин.

Редактор
Ш. Ғ. УБАЙДУЛЛАЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/IV да **Севги ҳақида афсона**, 7/IV да **Иоланта**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/IV да **Рўйхатларда йўқ**, 7/IV да **Юлдузли тунлар** (премьера).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/IV да **Тўйдан олдин томоша**, 7/IV да **Лайли ва Мажнун**.

КИНО

6 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОҚ ЛИБОСДАГИ АЕЛ» — **Санъат саройи** (16, 18.30, 20.45, телефон 44-21-74).

«ГЕНЕРАЛ БУВИ» — **Санъат саройи** (16, 18, 20.00), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ҚОРАЯЛОҚЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Ватан** (жуфт соатларда).

«АЁЛЛАРНИНГ ҚУВОНЧ ВА ҚАЙҒУЛАРИ» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92), **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74), **С. Раҳимов номли** (17, 19, 20.00, телефон 48-46-71).

«ДУШМАН ОРТИДАГИ ФРОНТ» — **Лисунов номли** (17, 20.00, телефон 96-34-02).

«ЭРКАКЛАРНИ АРДОҚЛАНГ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00, телефон 48-42-80).

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«ТУРМУШ ҚУРАЙЛИК» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«УЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ИЗТИРОБ ЙЎҚ ЭДИ» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ЮЛДУЗЛАР САРИ МАШАҚҚАТЛИ ЙЎЛ» — **Фестиваль** (17, 20.00, телефон 32-78-02).

7 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОҚ ЛИБОСДАГИ АЕЛ» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 44-21-74).

«ГЕНЕРАЛ БУВИ» — **Санъат саройи** (11, 14, 16, 18, 20.00), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ҚОРАЯЛОҚЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Ватан** (жуфт соатларда).

«АЁЛЛАРНИНГ ҚУВОНЧ ВА ҚАЙҒУЛАРИ» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92), **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74), **С. Раҳимов номли** (15, 17, 19, 20.00, телефон 48-46-71).

«ДУШМАН ОРТИДАГИ ФРОНТ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 96-34-02).

«ЭРКАКЛАРНИ АРДОҚЛАНГ» — **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 48-42-80).

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«ТУРМУШ ҚУРАЙЛИК» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«УЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ИЗТИРОБ ЙЎҚ ЭДИ» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ЮЛДУЗЛАР САРИ МАШАҚҚАТЛИ ЙЎЛ» — **Фестиваль** (11, 14, 17, 20.00, телефон 32-78-02).

ДОИМИЙ ИШГА

машинисткалар, бухгалтерлар, электромонтёрлар, лифтлар бўйича электромеханиклар, слесарь-сантехниклар, лифтчилар, қурилиш касбидаги ишчилар, санаторий-профилакторий учун хўжалик ишлари бўйича ҳамширалар, алоқа монтёри, ёрдамчи ишчилар, вахтёрлар, ишлаб чиқариш биноларининг фаррошлари, қоровуллар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

АПРЕЛЬ ОЙИДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:

6 — Севги ҳақида афсона.
7 — Иоланта.
8 — Оламнинг яратилиши.
9 — Аида.
10 — Уйқудаги гўзал (12.00), Иоланта (19.30).
12 — Севги ҳақида қисса.
13 — Севги учун севги.
14 — Ҳаётбахш ўлим.
15 — Жизель.
16 — Петр Биринчи.
17 — Этик кийган мушук (12.00), Дон Кихот (19.30).
19 — Икки дил достони.
20 — Бир актли балетлар кечаси.
21 — Майсаранинг иши.
22 — Спартак.
23 — Кармен.
24 — Оққуш кўли (12.00), Флория Тоска (19.30).
26 — Князь Игорь.
27 — Икки дил достони.
28 — Риголетто.
29 — Севги тумори.
30 — Фауст.

Театрнинг бош дирижёри — СССР халқ артисти, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофотининг лауреати, **Д. АБДУРАҲМОНОВА.**

Бош режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофотининг лауреати **Ф. САФАРОВ.**

Бош балетмейстер — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати — **Г. ИЗМАЙЛОВА.**

Коллектив бўлиб келиш учун 33-90-81 телефони бўйича буюртмалар қабул қилинади.

Билетлар театр кассасида соат 11.00 дан 20.00 гача сотилади.

Танаффус — соат 15 дан 16 гача.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

КИНОТЕАТР ЭКРАНЛАРИГА

«КЎЗ ЁШЛАР ТОМГАНДА...»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРДИ

Сценарий авторлари — А. ВОЛОДИН, Г. ДАНЕЛИЯ, К. БУЛИЧЕВ.

РЕЖИССЁР — Г. ДАНЕЛИЯ.

Ролларда — Е. ЛЕОНОВ, И. САВВИНА, Н. ГРЕБЕШКОВА, Н. РУСЛАНОВА ва бошқалар.

Г. Х. Андерсеннинг ҳамма нарсани бадбашара қилиб кўрсатувчи кўзгуни ишлаган ёвуз жодугар Тролле ҳақидаги эртаги барчага маълум. Айтишларича, шу кўзгу парчалари ҳозирга қадар учиб юрганмиш...

Шундай кўзгу парчаларидан бири унча катта бўлмаган ўртача рус шаҳрида яшовчи Павел Иванович Васин — меҳрибон ва обрўли кишининг кўзига кириб қолибди. Бу ҳодиса Павел Ивановичнинг оиласига, дўстлари, ходимлар ва шунчаки нотаниш кишиларга бўлган муносабатини тубдан ўзгартириб юборди...

Бу фильм-эртакнинг мазмуни қуйидагича: ҳар биримизда ҳам камчиликлар бор, балки анчагинадир, бироқ инсонда энг асосийси — эзгулик билан бошлашда, охир — ниҳоятда у барибир тантана қилади.

«МОСФИЛЬМ»» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
7, 10 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

П. Чайковский

«ИОЛАНТА»

Икки кўринишли лирик опера.
П. И. ЧАЙКОВСКИЙ либреттоси.
Дирижёр — А. СЕРЕБРЯНИК.

Постановкачи-режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофотининг лауреати **Ф. САФАРОВ.**

Рассом — Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати **С. ФЕСЬКО.**

Хормейстерлар: Л. ШИЛЬКРУТ, М. ЯНДРИНСКАЯ.

СПЕКТАКЛДА Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофотининг лауреати **Қурқмас МУҲИДДИНОВ, В. ГРИГОРЬЕВА, Ю. ЛИХОПУД, Т. ҲУСАНОВ, У. ТОШМАТОВ, И. МЕРКУЛОВА ва бошқалар катнашадилар.**

Билетлар театр кассасида соат 11.00 дан 20.00 гача сотилади.

Тошкент шаҳар Совети Ижроия Комитети савдо Бош бошқармаси «ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

контролёр-кассирлар тайёрлаш бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ВА
озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи кичик сотувчиларни тайёрлайдиган
4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8 —10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача, Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган ёшлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

«Ёшлик» мактаб-магазинини тамомлаганлар катта магазинларга ишга юбориладилар ва уларга имтиёзли равишда совет савдо техникумининг кечки бўлимига ўқишга кириш имконияти берилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (2, 5, 9, 1, 10, 24-трамвайлар; 39, 22, 55, 3, 80-автобусларнинг «Госпиталь» бозори» бекати). Справкалар учун телефон 55-75-15.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ
С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 166-АВИАЦИЯ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

учиш аппаратларини йиғувчи слесарь, механика-йиғув ишлари бўйича слесарь, слесарь-электромонтажчи, токарь-револьверчи, фрезерчи, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори ва слесарь-сантехник-газ пайвандчи, слесарь-асбобсоз, дурадгор.

Билим юртига Тошкент область ва Тошкент шаҳрида яшовчи 8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртини битирганларга ўрганган касби бўйича диплом берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 65 сўмдан стипендия берилади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати 3 йил.

Билим юртини тугатганларга ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган касби тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар ҳар куни 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси даврида эса ишлаб топган меҳнат ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Зарур бўлганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини тугатганлар В. П. Чкалов номли Тошкент авиация бирлашмасига ишлаш учун юбориладилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига киришда имтиёзга эга бўладилар.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишни давом эттирувчилар учун бирлашма қошида Тошкент Политехника институти кечки бўлими ва авиация техникуми (Самолётсозлик факультети) мавжуд.

Билим юртида спорт секциялари ва авиамоделизм, бадиий ўқиш, фото-киностудия тўгараклари ишлайди.

Ўқувчиларнинг дам олиши учун Чимён атрофида спорт-соғломлаштириш лагери бор.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти ва туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжатлар (286-формадаги медицина справкаси), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 8 дона 3х4 см. ва 4 дона 4х5 см. ҳажмдаги фотосуратлар, характеристика, таржимаи ҳоли.

Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Генерал Петров кўчаси, 331-уй. (21, 30, 8, 348, 80, 72-автобусларнинг «Валихонов кўчаси», 3, 23-трамвайларнинг «Лисунов кўчаси» бекатлари). Телефон 96-58-20.

СЪЕЗДЛАРДА ХИЗМАТ ҚИЛАДИГАН СТЕНОГРАФЛАРНИНГ ШАҲАР БЮРОСИ

Тошкент шаҳри, Толстой кўчаси, 5-уйга

КЎЧИБ ЎТДИ

Справкалар олиш учун телефон 32-26-84.

«Джизакстепстрой»нинг ишчилар таъминоти бошқармасига қарашли Арнасой ишчилар таъминоти бўлимининг йўқолган

ДУМАЛОҚ ШТАМПИ ВА УЧБУРЧАКЛИ ШТАМПИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

МЕН ҲАЙДОВЧИ БЎЛАМАН...

Шаҳримиз ўсиб бормоқда. Унинг чекка районларида янги турар жой кварталлари қад кўтармоқда. Янги трамвай ва троллейбус маршрутлари уларни марказ билан боғлайди. Бироқ ҳайдовчилар етишмаяпти.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ
ҳайдовчилар тайёрлаш курсларига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Камида 8 синф ҳажмида маълумотли 18 ёшдан 25 ёшгача бўлган шахслар қабул қилинади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади. Ўқувчиларга 70 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 5—6 ой.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: паспорт, меҳнат дафтарчаси (агар бўлса), маълумоти тўғрисида гувоҳнома, 4 дона фотосурат (6х9 см. ҳажмида).

Справкалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Полторацкий кўчаси, 12-уй. Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси кадрлар бўлими. Телефон 33-81-41.

ДЕПОЛАР АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1-трамвай депоси — Гайдар кўчаси, 50-уй (1-трамвайнинг «Депо» ва 2, 10-трамвайларнинг «Образцов кўчаси» бекати);

2-трамвай депоси — Ҳамза кўчаси, 1-уй (1, 4, 8, 18-троллейбуслар; 7, 8, 11, 16-трамвайларнинг «ХАДРА» бекати);

«Красновосточное» трамвай-троллейбус депоси — Красновосточная кўчаси, 3«а»-уй (13, 22-трамвайлар; 18-троллейбуснинг «Красновосточная кўчаси» бекати);

1-троллейбус депоси — Т. Шевченко кўчаси, 28-уй (1, 3, 8, 10-троллейбуслар; 4, 13, 22- 28-трамвайларнинг «Шевченко кўчаси» бекати);

2-троллейбус депоси — Пионерская кўчаси, 4-уй (2, 3, 33, 34, 50, 54, 70, 80-автобуслар; 4, 9, 11-трамвайлар; 6, 11, 16-троллейбусларнинг «Пионерская кўчаси» бекати).

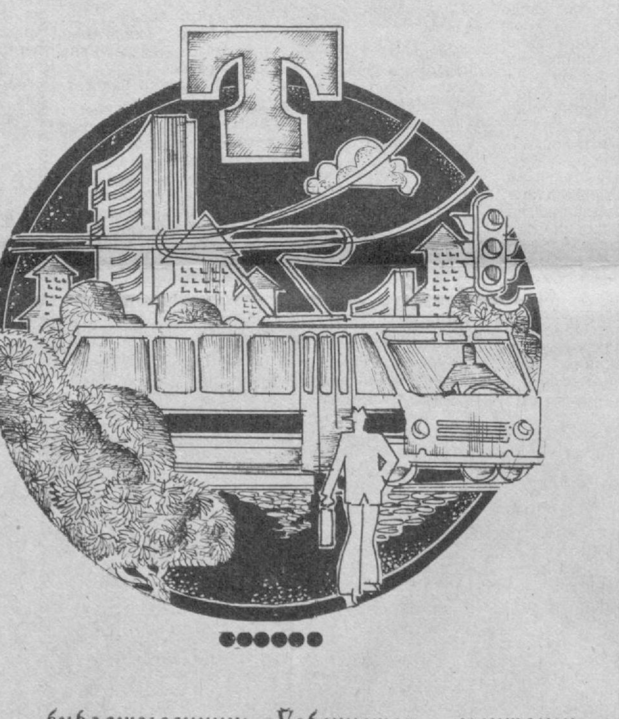

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги
214-ШАҲАР ЎРТА-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **токарь-универсал** (токарь-каруселчи, программа билан бошқариладиган станоклар оператори), **саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, электр пайвандчи, механика-йиғув ишлари бўйича слесарь, фрезерчи электромонтажчи, машинада қолиплаш бўйича қолипловчи, слесарь-асбобсоз, штамповкачи.**

ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини 4 ва 5 баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўрта маълумот билан билим юртига кириб ўқишни тугатганлар билим юртини тугатганлиги тўғрисида аттестат оладилар.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия, бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 33 процентини оладилар.

Билим юртида доим спорт секциялари, вокаль-чолғу ансамбли, халқ чолғу ансамбллари ишлайди.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 6 дона фотосурат (3х4 см.), таржимаи ҳоли қўшиб топширилади.

Бошқа шаҳардан келиб билим юртига кирадиганлар турар жойларидан пропискадан ўчишлари, комсмол учётидан ўчишлари лозим ва ўзлари билан ВЛКСМ аъзолигининг учёт карточкасини ҳамда комсомол билетларини олиб келишлари шарт.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9; 115; 112; 72; 60, 24; 44-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефон 35-08-02.

Узбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАГИ
227-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
янги ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича малакали ишчилар тайёрлайди:

ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ ВА КОМПЛЕКСЛАРИДА ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КЎРСАТУВЧИ СОЗЛОВЧИ МАСТЕРЛАР (ўқиш муддати — 8 ой).

ТРАКТОР, АВТОМОБИЛЬ ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАШИНАЛАРИ УЧУН РЕМОНТЧИ СЛЕСАРЛАР (ўқиш муддати — 8 ой, 3 йил).

ЧОРВА ФЕРМАЛАРИНИ МОНТАЖ ҚИЛУВЧИ, ЖИҲОЗЛАРНИ ЭКСПЛУАТАЦИЯ ВА РЕМОНТ ҚИЛУВЧИ, ЭЛЕКТРОМОНТЁР ВАЗИФАСИНИ БАЖАРА ОЛАДИГАН РЕМОНТЧИ СЛЕСАРЛАР (3 йил), ЭКСКАВАТОР МАШИНИСТЛАРИ (1 йил), СКРЕПЕР, ГРЕЙДЕР ВА БУЛЬДОЗЕР МАШИНИСТИ (3 йил), ТИКУВЧИ-МОТОРИСТКАЛАР (1, 2, 3 йил), КЕНГ ИХТИСОСЛИ ТРАКТОРЧИЛАР (8 ой), ЁҚИЛҒИ АППАРАТУРАЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛУВЧИ СЛЕСАРЛАР (3 йил).

Билим юртига 8, 9, 10-синф маълумотига эга бўлган ўспиринлар ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртини битирганлар ўзи танлаган мутахассисликлари бўйича диплом ва ўрта маълумотга ҳам эга бўладилар. Ўқишга қабул қилинганлар кунига уч маҳал бепул овқат, формали кийимлар, стипендия ва махсус иш кийимлари билан таъминланадилар. Билим юртини аъло баҳога битирганлар техникум ҳамда олий ўқув юртларига ўқишга кириш учун йўлланма оладилар ва имтиёзга эга бўладилар. Тикувчи-мотористкалар курсини тамомлаганлар уйдан ишга ва ишдан уйгача транспорт билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Ишлаб чиқариш практикасидаги иш ҳақи 100 процент берилади.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ва спорт секциялари мунтазам ишлайди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: билим юрти директори номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида шаҳодатнома ва етуклик аттестати, турар жойидан справка, соғлиги ҳақида справка (286-форма), 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона расм.

Аризалар ҳар куни (дам олиш кунидан ташқари) соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент область, Тошкент район, Шумилов алоқа бўлими, Чуқурсой кўчаси, 131-уй (109-автобуснинг «227-ССПТУ» бекати).

ТВ

6 АПРЕЛЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.10 Сувга сакраш бўйича Европа кубоги. ЧССРдан олиб кўрсатилади. 17.50 Ҳужжатли фильмлар: «Костомукша— Совет — Финляндия ҳамкорлигининг рамзи», «СССР— Финляндия: яхши қўшничилик, ишонч, дўстлик». 18.30 «Очиқ дарс». Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан ва турмуш». 20.00 Балет артистларининг концерти. 20.25 «Вертикал бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «А. В. Нежданова уйида». 23.25 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Юмронқозиқ ва телевидение». Мультфильм. 18.15 Ўсмирлар учун. «Орзу». 18.45 КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга! «Транспорт ходимларининг ҳамкорлиги» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Адабий альманах». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Камолот сари». Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг хизмат кўрсатган хор коллективи ижро этади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Эшикда сурьат ва сифат». 22.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Баҳс». «Нон қадри». Кўрсатувни Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ў. Ҳошимов олиб боради. 23.30 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Француз тили. 18.40 Абитуриентлар учун. Математика. 19.40 «Шундай совхоз бор». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Коммунистик шанбалик олдидан. «Буюк почин анъаналарига садоқат». 20.50 «Бригадир Найни Маматқодиров». Телевизион фильм. 21.00 «Озиқ-овқат программаси - амалда». 21.30 МТ II.

7 АПРЕЛЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Очиқ дарс». Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 10.10 «Вертикал бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.15 «Қалбга яқин қўшиқлар». 11.55 «Москва бўйлаб саёҳат. Москванинг соя-салқин хиёбонларида». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.15 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 Жаҳон саломатлик кунига. Ҳужжатли фильмлар: «Давлат аҳамиятига эга бўлган иш». «Сенинг юрагингни уриши». «Бир аср — қарилик эмас». «Шифобахш ўлка». 16.20 «Рус тили». 16.50 Латвия ССР «Лиесма» ашула ва рақс ансамблининг концерти.

17.05 «Олтин шайба» клубининг соврини учун. 17.50 «Ёшлар адреслари». 18.05 «Шахмат мактаби». «Оқ рух». 18.35 «Миллионлар ленинча университети». «Бригадада хўжалик ҳисоби». 19.05 «Қандай қилиб катта бўлиш мумкин». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Ереван политехника институтининг камер оркестри чалади. 19.50 «Улар ўлгани йўқ, АҚШда яшаяпти». АҚШда яширинган нацист-жиноятчилар ҳақида телевизион ҳужжатли фильм (Англия). Сиёсий шарҳловчи В. Дунаевнинг кириш сўзи билан бошланади. 20.20 «Вертикал бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Дўстларимиз чеҳраси». 23.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Арарат». 2-тайм. МАСК футбол-енгил атлетика комплексидан олиб кўрсатилади. 23.45 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун фильм. «Кичик солдатча». 19.00 «Бугун — Жаҳон саломатлик куни». «Сиҳат-саломатлик». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Дархан». Телевизион фильм. 20.00 «Партия турмуши». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Тамара-хоним». Фильм-концерт. 21.20 «Сенинг кунинг жилоси». Манзарали фильм. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари — ҳаётга! «Қўзилатиш кампанияси — масъулиятли давр». 22.25 «Ўлим билан олишув». Бадиий фильм. 23.55 Янгиликлар.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси коллективи «Тошкент оқшоми» газетасининг ходими Д. Ҳожимуҳамедовага отаси

Ҳожимурод ҲОЖИМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўқитувчи» нашриёти коллективи нашриётнинг катта редактори А. Раҳимовага турмуш ўртоғи

Эргаш АЛИХУЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГПС. Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари—32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-9050.

6 АПРЕЛЬ, 1983 й. Р—07164 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.